

ACADEMIELUIK VAN DE AHA!

In het Kunstig Competent verhaal

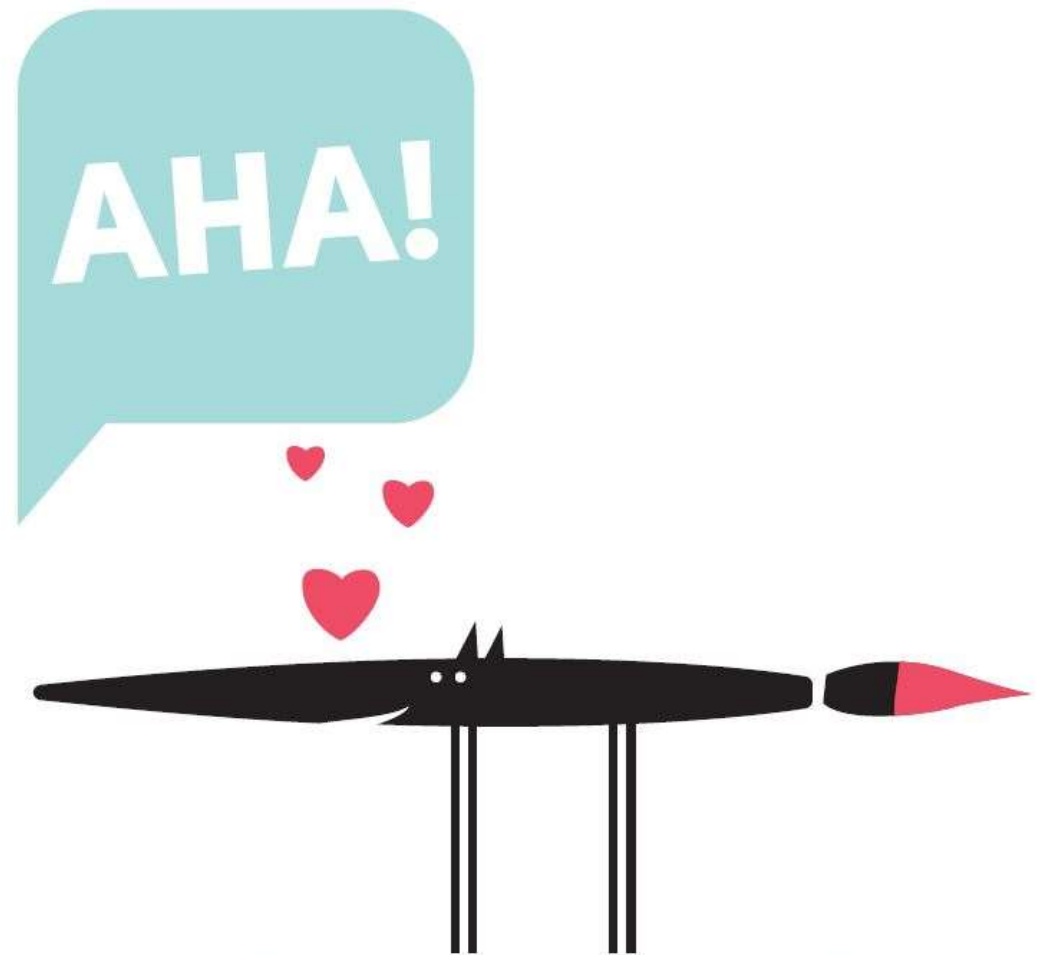
Samen vorm geven
aan de 'ANDERS' op de
Academie

Harelbeke Anders

Domein

Beeldende en Audiovisuele Kunsten

Onze visie,
competenties,
aanpak en
evaluatie.

beleven | experimenteren | leren

WAT IS NIEUW?

- vernieuwd -

1. Het raamleerplan Kunstig Competent

- Dit is het onveranderbare deel van het leerplan waarin de gemeenschappelijke minimale vereisten, de competenties, de leerdoelen voor leerlingen, de aanpak en de evaluatie beschreven staan.
- Het overgrote deel van de inhoud staat vast.
- Het leerplan daagt vak- en schoolteams uit om hun onderwijs samen vorm te geven. Zo sleutelt een academie aan een betere afstemming tussen verschillende vakken en krijgen leerkrachten de kans om hun artistiek en didactisch repertoire te vergroten.

2. Het Academieluik.

- Is een persoonlijke aanvulling op het raamleerplan.
- Is een volledig uitgeschreven document met onze visie, onze kijk op de competenties in het kader van ons APP en onze aanpak en manier van evalueren.
- Het academieluik wordt in dit document beschreven.

RAAMLEERPLAN KUNSTIG COMPETENT

- Het raamleerplan Kunstig Competent is terug te vinden op het AHA! activiteitenbord via de menuknop 'APP'
<https://www.evelienvangheluwe-activiteitenbord-19-20.com/>
- Het raamleerplan is een interactieve pdf met doorklikmogelijkheden. Alles staat netjes en gestructureerd uitgelegd. Opgelet! Het document werkt enkel in Adobe Acrobat Reader.
- In 2020 komt er een geupdate versie, het raamleerplan is dus een levend werkmiddel, net zoals dit academieluik. Er wordt telkens afgetoetst aan de praktijk om alles zo optimaal mogelijk af te stemmen op de student en het AHA!-team.

Structuur werken met Kunstig Competent op de AHA!

IN KAART GEBRACHT...

RAAMLEERPLAN = Vast
ACADEMIELUIK = Op maat van de AHA!

FUNDAMENTEN
Competentiegericht
Ontwikkelingsgericht
Maatwerk
Grenzen verleggen
Leerkracht als kunstenaar
Kunstenaar als leerkracht
Model staan

DOELSTELLING
Vormen van de 'UNIEKE IK'

5 ROLLEN
onderzoeker – kunstenaar – vakman – performer - samenspeler

UIT RAAMLEERPLAN

**VERTAALD
IN LANDKAARTEN**

Mogelijkheid tot
aanpassing in
verwoording mits
verwijzing naar
opgelegde.

20 COMPETENTIES

101 LEERDOELEN

+

VAKTECHNISCHE COMPETENTIES BEGINONDERWIJS

+

SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

= LEERDOELEN OP MAAT VAN DE GRAAD EN HET VAK

**UIT
ACADEMIELUIK**

LEERLIJN

1ste graad = brede wereld
2de graad = experimenteren
3de graad = intenser
4de graad = beroepskwalificaties
Specialisatie = expert niveau

BRON VOOR DE EVALUATIE

GEDRAGEN DOOR = OPGEMAAKT DOOR EN VOOR DE AHA!

Artistiek Pedagogisch Project – visieteksten – atelierdagboeken - evaluatieprocedure

Het

ARTISTIEK PEDAGOGISCH PROJECT

van de AHA!

Unieke ik

- > We ondersteunen openheid en eigenheid door te differentiëren in specialisatie en talent.
- > Door differentiatie in specialisatie en talent groeien we naar kwaliteitsvolle Academie.

Onderzoeker

- > Nieuwe dingen durven creëren door middel van onderzoek onder individuele begeleiding. Ruimte scheppen en open staan voor experiment.
- > Experiment is niet het eindresultaat van een project maar een aanzet tot een eigen visie.

Kunstenaar

- > De Academie groeit naar een vrijplaats waar de eigen creativiteit ontwikkeld wordt.
- > In de Academie werken we in een hedendaags, actueel en cultureel kader, waarbij de mogelijkheden van verschillende basistechnieken aangeleerd worden.
- > De leerling kunstenaar maakt in het vooropgestelde programma eigen keuzes en bepaalt doelstellingen.

Vakman

- > Het atelier als technische ruimte om actuele kunst mogelijk te maken.

Samenspeler

- > Samenhorigheid creëren door vak- en graadsoverschrijdend te experimenteren en te evalueren.

Performer

- > De Academie groeit naar een gevestigde waarde op het gebied van kunsteducatie in Harelbeke, in samenwerking met Harelbeke en omstreken.
- > Onze Academie is een Academie die klas- en atelieroverschrijdend hun creaties tonen.
- > Onze Academie is een Academie die aandacht schenkt aan het presenteren van het werk.

Duiding bij enkele

BEGRIPPEN

uit Kunstig Competent

ENKELE BELANGRIJKE BEGRIPPEN

REFERENTIEKADER KUNSTONDERWIJS

De **kerncompetenties** van het referentiekader zijn:

- **creëren en (drang tot) innoveren:** de leerling komt actief en uit zichzelf met artistieke vormgeving, benaderingen en inzichten.
- **inzetten van vakdeskundigheid:** de leerling zet verworven kunstspectifieke kwaliteiten in om zich artistiek uit te drukken.
- **onderzoeken:** de leerling analyseert, reflecteert en communiceert over proces en product.
- **opbouwen van relaties en samenwerken:** de leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijk artistiek doel of project.
- **presenteren:** de leerling toont proces en/of product aan een publiek.
- **tonen van individuele gedrevenheid:** de leerling vertrouwt op eigen expressiemogelijkheden en wil zijn creatieve resultaten tonen.

EEN COMPETENTIE

Is een observeerbare eigenschap in de vorm van kennis, vaardigheden en attitudes. Een leerling die ze verwerft of vertoont functioneert beter in een context.

EINDDOELEN

Is een overkoepelend begrip voor basiscompetenties, beroepskwalificaties of specifieke eindtermen. En is het doel dat bereikt wordt op het einde van de rit. De beknopte lijst einddoelen geeft leerkrachten meer vrijheid voor de artistieke en pedagogische invulling van de eigen onderwijspraktijk.

BASISCOMPETENTIES

In de **eerste, tweede en derde graad** liggen de basiscompetenties vast. Ze geven aan welke competenties de leerling zou moeten verwerven in deze fase van zijn leertraject en werden in het raamleerplan vertaald.

BEROEPSKWALIFICATIES

In de **vierde graad** geven beroepskwalificaties aan welke leerdoelen de leerling verworven heeft. Ze leiden tot kunstbeoefening in de vrije tijd of op de arbeidsmarkt.

SPECIFIEKE EINDTERMEN KUNSTONDERWIJS

Leerlingen die zich willen voorbereiden op vervolgonderwijs in de kunsten moeten voldoen aan specifieke eindtermen. Momenteel zijn deze nog niet ontwikkeld.

KWALITEIT

- De academie bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep van lerenden.
- De academie streeft naar welbevinden en betrokkenheid van alle lerenden en het academie-team en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.
- De academie streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.
- De academie stimuleert de studievoortgang van elke lerende.
- De academie waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.
- De academie streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.

ARTISTIEKE ROLLEN

Het raamleerplan vertaalt de kerncompetenties kunstonderwijs in artistieke rollen. De termen zijn makkelijk hanteerbaar en voor alle leeftijden toegankelijk: de onderzoeker, de kunstenaar, de vakman, de samenspeler, de performer en de unieke ik.

ARTISTIEKE COMPETENTIES

Een artistieke competentie is een observeerbare eigenschap in de vorm van kennis, vaardigheden en attitudes. Een leerling die ze verwerft of vertoont functioneert beter in een artistieke context. Het raamleerplan Kunstig Competent formuleert een lijst van 20 artistieke competenties.

LEERDOELEN

Een leerdoel beschrijft een doel waaraan je gedurende een langere periode werkt. Het raamleerplan Kunstig Competent formuleert een lijst met 101 leerdoelen.

LESDOELEN

Een lesdoel beschrijft een doel waaraan je gedurende een korte periode werkt.

INTENTIEGESPREK

Een gesprek tussen leerkracht en leerling bij de start van het schooljaar of een semester. Tijdens dit gesprek bespreken leerkrachten en leerlingen leervragen, wensen en verwachtingen. Op de AHA! noemen we dit het intake gesprek.

Een kijk op de

FUNDAMENTEN

van Kunstig Competent

ONDERWIJS GEEFT RICHTING

Bereiken van leerdoelen door een systematische, chronologische en lineaire aanpak.

DKO LEVERT MAATWERK

Verbindt de 2 werelden doelgericht met evenveel aandacht voor richting, ruimte en individuele invulling.

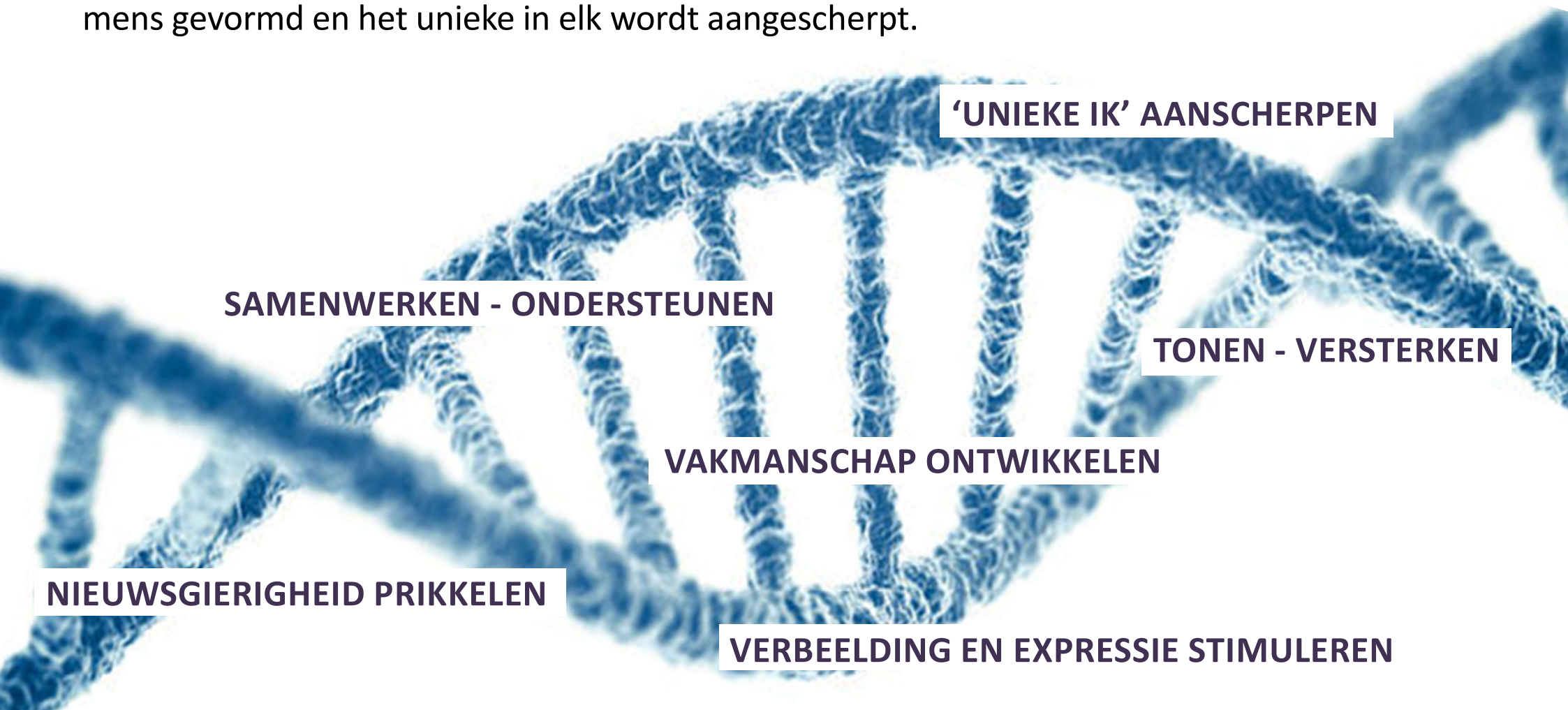
KUNST BIEDT RUIMTE

Ontbolsteren van talenten. Vertalen van eigen verbeelding, dromen en verhalen in een eigen vormtaal.

HET DNA VAN HET DKO

BREED ARTISTIEK VORMEN

Het DKO sluit nauw aan bij de ontwikkelingen in de hedendaagse kunstenwereld. Kunstenaars werken daarin vaak samen over de disciplines heen en dienen van vele markten thuis te zijn. Het DNA van het DKO biedt kansen om veelzijdig competent te worden. De leerlingen worden als mens gevormd en het unieke in elk wordt aangescherpt.

'UNIEKE IK' AANSCHERPEN

SAMENWERKEN - ONDERSTEUNEN

TONEN - VERSTERKEN

VAKMANSCHAP ONTWIKKELEN

NIEUWSGIERIGHEID PRIKKELLEN

VERBEELDING EN EXPRESSIE STIMULEREN

VIJF ROLLEN EN 1 UNIEKE IK

WAT IS DE ESSENTIE?

- Leerlingen breed artistiek vormen.
- Het unieke in elke leerling helpen ontwikkelen.

onderzoeker

kunstenaar

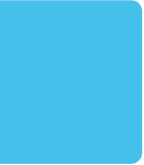
samenspeler

vakman

performer

unieke ik

BIJ ELKE ROL HOREN ARTISTIEKE COMPETENTIES:

ONDERZOEKER

nieuwsgierig en onderzoekend zijn - eigen sterktes en werkpunten benoemen - proces zichtbaar maken - eigen horizon verruimen.

KUNSTENAAR

experimenteren - zich op persoonlijke wijze uitdrukken - zich inleven - creëren.

SAMENSPELER

samenwerken, samen maken (geen essentiële artistieke competentie voor bak) - respect tonen voor anderen en hun werk - feedback geven en ontvangen.

VAKMAN

techniek, materialen en basisvaardigheden beheersen - werken met/aan kwaliteit - werkhouding ontwikkelen - vakkennis hanteren.

PERFORMER

tonen met kwaliteit - codes van het (zich) tonen gebruiken - eigen oeuvre opbouwen - publiek willen raken.

UNIEKE IK

De uitdaging is om te groeien in zoveel mogelijke competenties. Elke leerling ontwikkelt ze in meerdere of mindere mate. Dat maakt hem/haar uniek.

WAT ZIJN DAT LANDKAARTEN?

- Om competenties te observeren en er feedback op te geven, is taal nodig.
- De landkaARTen reiken de nodige woordenschat aan.
- Elke kaart heeft een eigen kleur, dynamiek en vormtaal en zoomt in op één rol.
- Op elke landkaART vind je vier artistieke competenties. Deze zijn de kernen en certitudes waaraan in het dko gewerkt wordt.

de (onder)zoeker

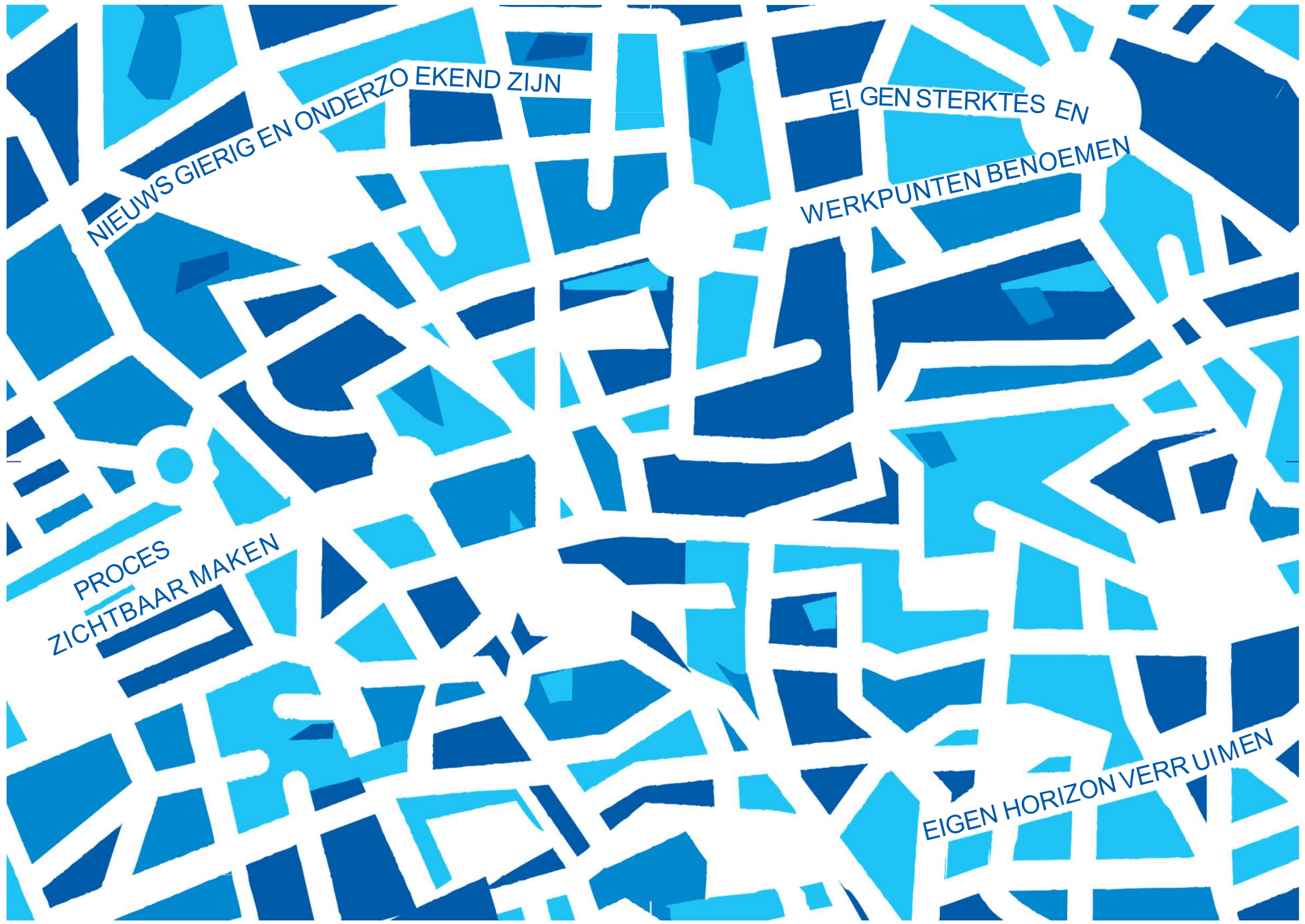
*Mochten we weten wat we zoeken
dan zouden we het geen onderzoeken noemen.*

Albert Einstein

We komen allemaal nieuwsgierig ter wereld. Baby's experimenteren met alles in hun omgeving. Zodra ze kunnen spreken, stellen ze de ene vraag na de andere. Kinderen benaderen het leven met een onverzadigbare nieuwsgierigheid en een niet aflatend streven om bij te leren.

Het deeltijds kunstonderwijs is de plek om deze natuurlijke drang tot (onder)zoeken te blijven prikkelen.

Blauw staat voor de lucht. Vanuit een helikopterzicht verken je een bepaald gebied. Het labrynt op deze kaart biedt vele keuze- en uitwijkmogelijkheden. Je kan er verdwalen en vastlopen. Dat is eigen aan het artistiek proces.

NIEUWSGIERIG EN ONDERZO EKEND ZIJN

EI GEN STERKTES EN
WERKPUNTEN BENOEMEN

PROCES
ZICHTBAAR MAKEN

EIGEN HORIZON VERR UIMEN

de kunstenaar

*Hij die werkt met zijn handen is een arbeider.
Hij die werkt met zijn handen en zijn hoofd is een vakman.
Hij die werkt met handen, hoofd en hart is een kunstenaar.*

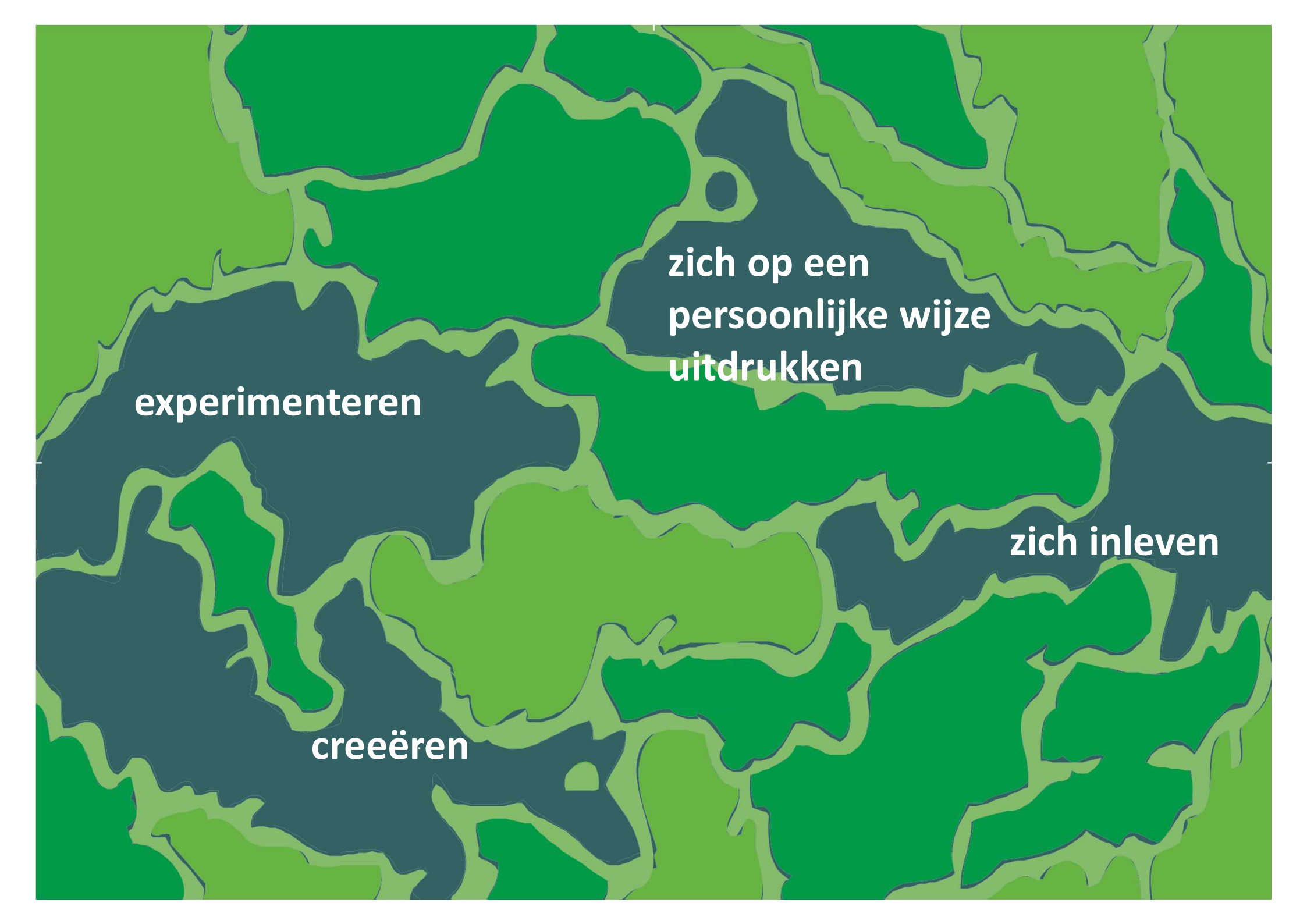
Franciscus van Assisi

De landkaart van de kunstenaar kleurt groen. Groen staat voor vitaliteit, bloei, mogelijkheden en weelderigheid.

De kaart ziet er grillig, vlekkelig en onvoorspelbaar uit. De groene rivieren bewegen en kronkelen door de kerngebieden van de kunstenaar.

Wil je kunstenaarschap ontwikkelen bij je leerling? Geef hem ruimte om te spelen, proberen, experimenteren, creëren, verbeelden en verklanken.

Geef extra aandacht aan verwondering, de eigen intuïtie, het schone, het sublieme en het kwetsbare.

experimenteren

zich op een
persoonlijke wijze
uitdrukken

zich inleven

creeëren

de samenspeler

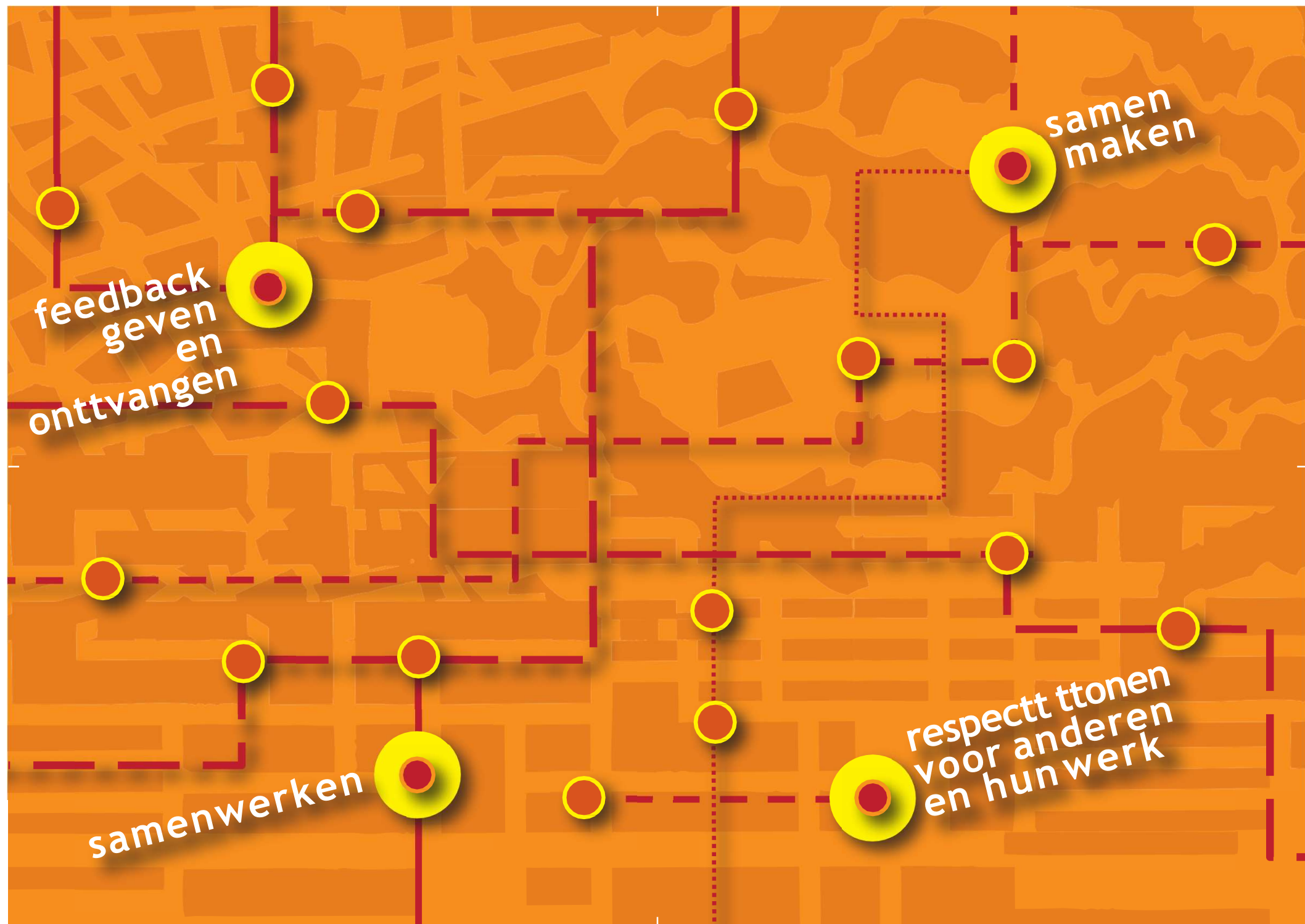
*Ik werk met mensen waarvan je het niet zou verwachten.
Ik neem daarbij risico's en loop de kans op mishukkingen, maar het verrassende en creatieve
resultaat van een succesvolle samenwerking is erg groot.*

David Byrne, ex-leider van de Talking Heads

Kunstmakers werken op sommige momenten alleen en op andere samen.
Samenwerken betekent in het deeltijds kunstonderwijs:

- feedback geven op elkaars werk
- samen een voorstelling of tentoonstelling maken
- respect tonen voor andere en hun werk
- elkaar helpen met een moeilijke passage

De rol van samenspeler helpt je een creatieve kunstenaar, een kundige vakman, een performer met présence en een vaardig (onder)zoeker te worden. Een leraar heeft hier oog voor.

de vakman

*10.000 uren ervaring zijn nodig om
meesterschap te ontwikkelen.*

Richard Sennett in De Ambachtsman

De landkaart vakman ziet er hoekig uit. De wegen zijn recht. Het vakmanschap pak je best zo efficiënt mogelijk aan.

Rondom de huizenblokken worden rondjes gedraaid. Zonder oefenen immers geen vakmanschap.

Alle straten en wegen lijken op elkaar. Standaardisatie hoort bij vakmanschap. De kleur van de vakman is grijs. Het is een kleur die allerlei gradaties en nuances heeft én zich vlot laat mengen met de kleuren van de andere rollen.

TECHNIEKEN
MATERIALEN EN

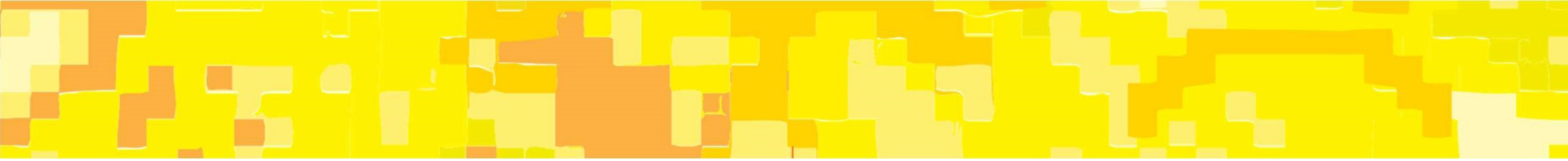
WERKHOUDING ONTWIKKELEN

BASISVAARDIGHEDEN

BEHEERSEN

VAKKENNIS HANTEREN

WERKEN MET/AANKWALITEIT

de performer

Ik doe het om mensen te raken, en als dat lukt... man, ik word daar zo gelukkig van.

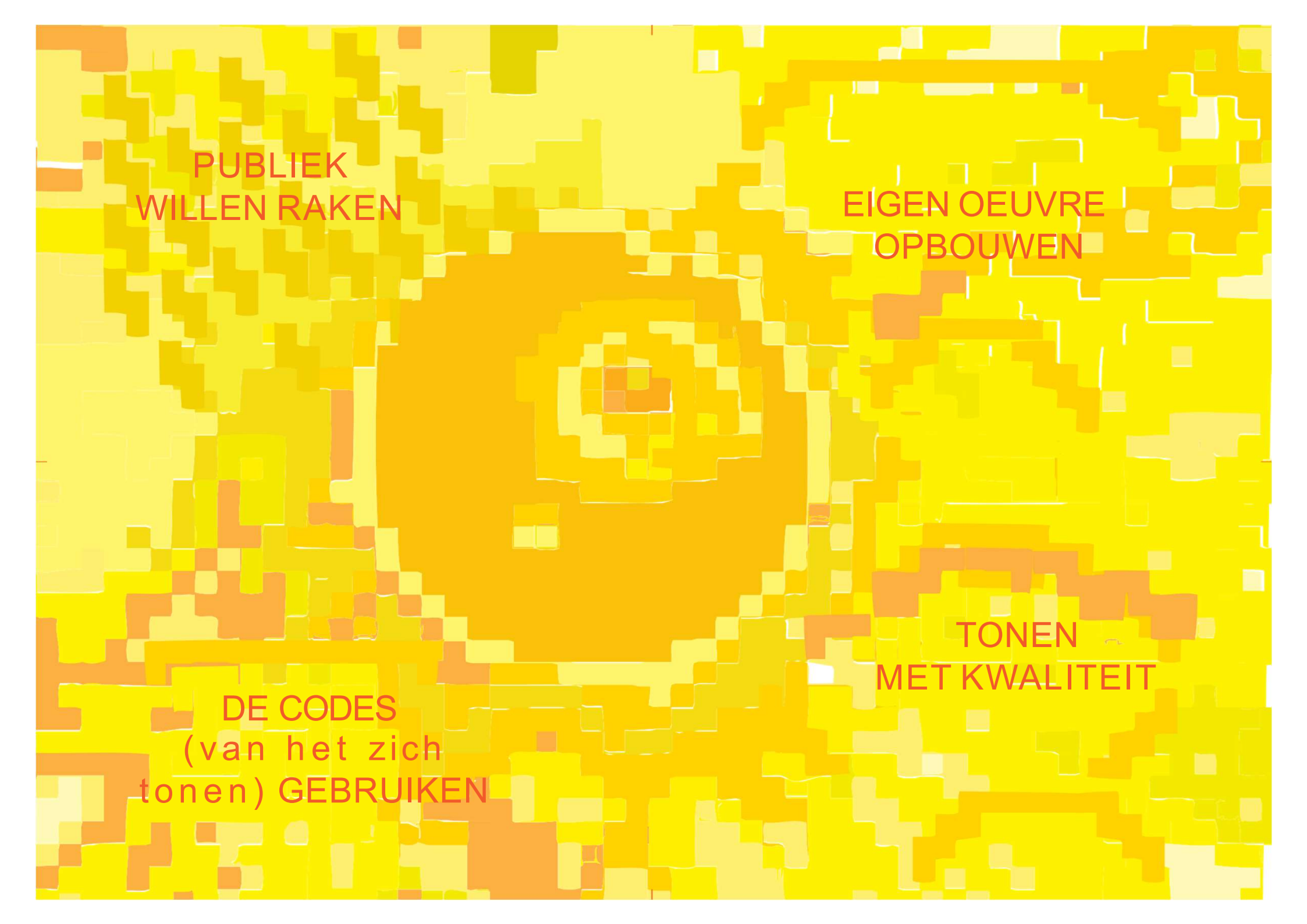
actrice Anne-Laure Vandeputte

Jonge kinderen tonen trots hun tekening en knutselwerk.

Later wordt het (zich) tonen aan een publiek meer tricky. Het vraagt zelfvertrouwen en leren omgaan met plankenkoorts. Het deeltijds kunstonderwijs is de plek bij uitstek om je daarin te oefenen.

Een performer probeert het publiek te raken met hetgeen hij/zij toont, opkomen, plaats innemen en het beeld tot het publiek richten.

Je toont je vanaf het moment dat je met je werk naar buiten komt. Je kan hierin een eigen stijl ontwikkelen, je kan kiezen voor iets indrukwekkende entrée of sereen. In elk geval is het belangrijk te weten dat je hiermee een bepaalde toon zet.

PUBLIEK
WILLEN RAKEN

EIGEN OEUVRE
OPBOUWEN

TONEN
MET KWALITEIT

DE CODES
(van het zich
tonen) GEBRUIKEN

De unieke ik

Het feit dat ik ik ben en niemand anders is één van mijn grootste troeven. De pijn die gepaard gaat om onafhankelijk te zijn en een eigen stem te ontwikkelen, neem ik er graag bij.

Haruki Murakami in *Waarover ik praat als ik praat over hardlopen*, roman (2010)

Leerlingen komen in het deeltijds kunstonderwijs binnen als een uniek persoon met eigen dromen en wensen, met een eigen voorgeschiedenis en achtergrond. Doorheen de lessen en ervaringen krijgt hun persoonlijkheid nog meer vorm en reliëf.

Wie echt artistiek bezig is ontwikkelt een eigen stem of een eigen vorm. Het unieke verdiept en verbreedt zich.

De manier waarop de leerling invulling geeft aan de kunstenaar, de vakman, de samenspeler, de (onder)zoeker en de performer, vormt zijn unieke ik.

COMPETENTIEGERICHT WERKEN

Competentiegericht onderwijs is geïntegreerd onderwijs. Kennis, vaardigheden en attitudes zijn constant met elkaar verweven. Elke competentie wordt verder verfijnd in concrete leerdoelen.

Competentiegericht werken maakt onderwijs doelgericht en mikt op duurzame leereffecten. Hierin onderscheidt het dko zich van andere kunsteducatieve initiatieven.

Andere onderwijsvormen werken aan meetbare leerresultaten. In artistiek onderwijs zijn objectief meetbare leerresultaten moeilijk(er) te bepalen. Daarom werden de artistieke competenties voldoende open geformuleerd.

20 COMPETENTIES

werhouding ontwikkelen	tonen met kwaliteit		nieuwsgierig en onderzoekend zijn	techniek, materiaal en basisvaardigheden beheersen	zich op persoonlijke wijze uitdrukken
eigen sterktes en werkpunten benoemen	werken met/aan kwaliteit	eigen oeuvre opbouwen	experimenteren	feedback geven en ontvangen	codes van het (zich) tonen gebruiken
samenwerken	zich inleven		respect tonen voor anderen en hun werk	creëren	vakkennis hanteren
	proces zichtbaar maken	samen maken	eigen horizon verruimen	publiek willen raken	

101 LEERDOELEN

EXPERIMENTEREN kunstenaar

V improviseren binnen een kader;
V variëren, combineren en spelen met de bouwstenen;
V mogelijkheden uitproberen;
^ zekerheden loslaten en toeval toelaten;
^ durven (ontsporen).

CREËREN kunstenaar

V iets maken;
V schrappen en schaven;
V verbeelden;
V een idee concretiseren;
V beeldtaal ontwikkelen.

ZICH OP PERSOONLIJKE WIJZE UITDRUKKEN kunstenaar

^ vragen stellen over zichzelf (subjectiveren);
^ persoonlijke indrukken uitdrukken;
^ eigen stijl vinden;
^ zienswijze verbeelden;
^ authentiek zijn in het maken.

ZICH INLEVEN kunstenaar

V in de huid kruipen van;
V zichzelf verhouden tot kunstactualiteit;
V interpreteren;
V mogelijkheden zien;
V inspireren en laten inspireren.

NIEUWSGIERIG EN ONDERZOEKEND ZIJN onderzoeker

^ (in) vraag stellen;
^ informatie zoeken en aanmaken;
^ zich openstellen voor het onbekende en het onverwachte;
^ belangstelling tonen voor verschillende genres, stijlen, disciplines en andere kunstvormen;
^ verwonderd zijn.

EIGEN STERKTES EN WERKPUNTEN BENOEMEN onderzoeker

V kwaliteiten uitspelen;
V valkuilen zien;
V eigen werk kritisch bekijken;
V werkpunten aanpakken;
V volgende stap/uitdagingen benoemen.

PROCES ZICHTBAAR MAKEN onderzoeker

V eigen keuzes onderbouwen;
V artistiek parcours in beeld brengen;
V zich vragen stellen over product en proces;
V afstand nemen;
V eigen proces verwoorden/ verbeelden.

EIGEN HORIZON VERRUIMEN onderzoeker

< de verschillende kunstbelevingen verkennen;
< verschillende stijlen en genres onderzoeken;
^ films, concerten, tentoonstellingen en voorstellingen bijwonen;
< de meesterwerken kennen;
< historisch/actueel besef hebben.

TECHNIEK, MATERIAAL EN BASISVAARDIGHEDEN BEHEERSEN vakman

V techniek gebruiken;
V een persoonlijke werkwijze ontwikkelen;
V virtuositeit ontwikkelen;
V spelen met de regels van het metier;
V beeldtaal ontdekken, herkennen en uitdiepen;
V een oeuvre uitbouwen dat complexer wordt.

WERKEN MET/AAN KWALITEIT vakman

^ de lat hoog leggen;
^ oefenen;
^ intrinsiek werken;
^ eigen grenzen verleggen;
^ feedback verwerken in het werk.

WERKHOUDING ONTWIKKELEN vakman

^ efficiënt werken;
^ zorg dragen voor materiaal en atelier;
^ bewust worden van routines;
^ werken met focus;
^ doorzetten ook als het moeilijk is.

VAKKENNIS HANTEREN vakman

< mogelijkheden van materiaal en medium verkennen;
< vaktaal gebruiken;
< materiaalkennis hebben;
< begrippen uit de kunstgeschiedenis/ actualiteit kennen en gebruiken;
< technieken kunnen benoemen.

SAMENWERKEN samenspeler

^ luisteren en reageren;
^ initiatief nemen;
^ afspraken nakomen;
^ inspelen op personen, situaties...;
^ passie delen.

SAMEN MAKEN samenspeler

V voortbouwen op elkaars ideeën/werk;
V resultaatgericht werken;
V kennis en inzichten delen;
V samen keuzes maken;
V vanuit een gemeenschappelijk doel werken.

RESPECT TONEN VOOR ANDEREN EN HUN WERK samenspeler

^ aandachtig luisteren/kijken;
^ belangstelling tonen voor andere visies;
^ in dialoog gaan met anderen;
^ aandacht voor (de inbreng van) anderen hebben;
^ openstaan voor de werkwijze van anderen.

FEEDBACK GEVEN EN ONTVANGEN samenspeler

V kritisch kijken/luisteren;
V opbouwende feedback, suggesties en tips geven;
V openstaan voor feedback van anderen;
V feedback zorgvuldig verwoorden;
V sterktes en werkpunten benoemen.

TONEN MET KWALITEIT performer

V goed voorbereid zijn;
V omgaan met tijdsdruk;
V zich aanpassen aan de omstandigheden;
V doorgaan (ook als het fout gaat);
V reactie in ontvangst nemen.

CODES VAN HET (ZICH) TONEN GEBUIKEN performer

V zich op eigen wijze voorbereiden;
V presenteren;
V focus leren leggen;
V in dialoog gaan met een publiek;
V samenhang creëren.

PUBLIEK WILLEN RAKEN performer

^ een eigen verhaal vertellen;
^ een mening vormen;
^ engagement tonen;
^ indruk nalaten;
^ zich durven tonen.

EIGEN OEUVRE/ REPERTOIRE OPBOUWEN performer

V eigen oeuvre ontsluiten;
V spelen met genres, stijlen en verwachten;
V *eigen* werk maken;
V materiaal toe-eigenen;
V benoemen wat *afis*.

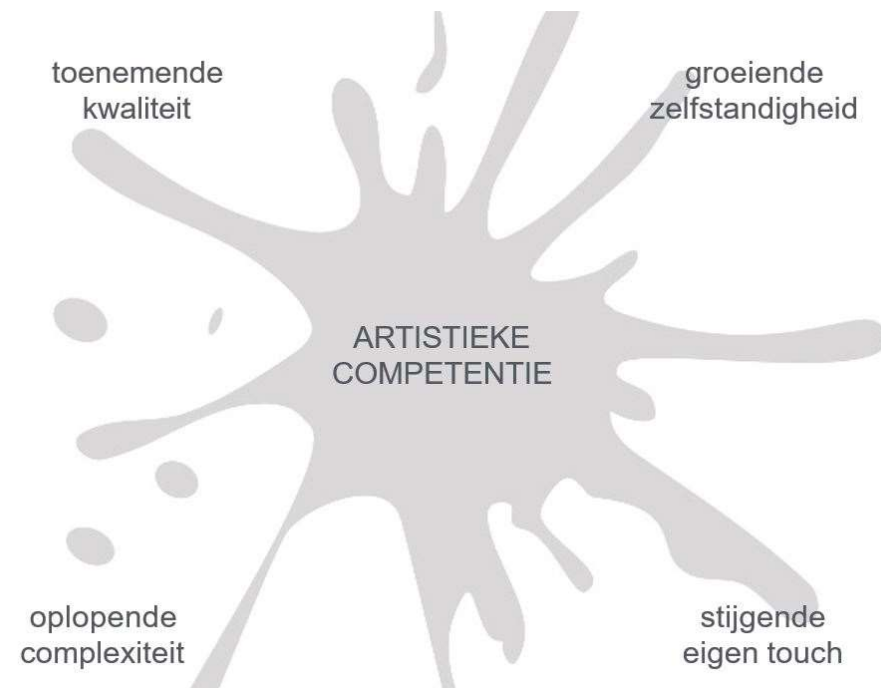
De opsommingstekens geven aan of een leerdoel een vaardigheid (v), attitude (^) of kenniselement (<) is.

ONTWIKKELINGSGERICHT WERKEN

Een **ontwikkelingsgerichte aanpak** vertrekt vanuit de overtuiging dat elke leerling zich artistiek kan ontwikkelen. Die ontwikkeling volgt daarbij een onverwacht en persoonlijk parcours. Het is weinig zinvol om vooraf een scherp omschreven leerpaden uit te tekenen.

Competenties **ontwikkelen** zich in vier richtingen. Een leerling is meer competent als de kwaliteit, de zelfstandigheid, de complexiteit en de eigenheid van de competenties groter worden.

- toenemende **kwaliteit**: verwijst o.a. naar soepelheid, gemak, automatisatie, vlotheid.
- groeiende **zelfstandigheid**: slaat o.a. op toenemende onafhankelijkheid van ondersteuning en zelfsturing.
- oplopende **complexiteit**: duidt o.a. op moeilijkheidsgraad, veelheid en mate van onveiligheid.
- stijgende **eigen touch**: refereert o.a. naar het zich toe eigenen of naar de hand zetten van materieel en materiaal.

VIER ONTWIKKELINGSCONTEXTEN

De overheid omschrijft per graad welke basiscompetenties/beroepskwalificaties/eindtermen een leerling moet ontwikkelen. Het raamleerplan vertaalt deze cesuren in **vier ontwikkelingscontexten**.

In de loop van een leertraject groeien de competenties van leerlingen op vlak van kwaliteit, zelfstandigheid, complexiteit en eigenheid. De AHA! heeft bepaald om voor iedere graad te vertrekken vanuit een basis waaruit iedereen kan groeien tot zijn of haar 'Unieke ik', gekoppeld aan vaktechnische competenties en specifieke doelstellingen die eigen zijn aan de graad of in sommige gevallen ook het leerjaar. Onderstaande ontwikkelingscontexten worden toegepast op de AHA! vertrekkende vanuit de vooruitgeschoven AHA! basis bestaande uit een selectie aan competenties en leerdoelen.

- **Ontwikkelingscontext 1ste graad**

De leerling wordt ondergedompeld in de **brede wereld** van de beeldende kunsten. Op deze jonge leeftijd ligt de nadruk op de diversiteit binnen het domein. Leerling ontdekken voorkeuren die zij doorheen het traject meer en meer kunnen uitspelen.

- **Ontwikkelingscontext 2de graad**

De leerlingen worden gestimuleerd om te **experimenteren**. Zij worden aangemoedigd om met een toenemende zelfstandigheid en met sporen van een eigen touch opdrachten uit te voeren. Leerlingen zijn zich in toenemende mate bewust van hun mogelijkheden en leren de meerwaarde van diversiteit zien.

VIER ONTWIKKELINGSCONTEXTEN

- **Ontwikkelingscontext 3de graad**

Leerlingen worden intenser begeleid en gestimuleerd om binnen vrije en welomlijnde oefeningen persoonlijke ruimte te vinden. Er is meer plaats voor reflectie. Leerlingen zijn zich sterker bewust van hun eigenheid en zijn beter in staat om keuzes te maken.

- **Ontwikkelingscontext 4de graad**

Er ontstaat ruimte om gericht en verdiepend in te zetten op de eigenheid van het medium.

In de **specialisatiegraad** bereiken leerlingen een expertniveau. Dit wil zeggen dat zij via een intensief en verdiepend traject een niveau van excellentie ontwikkelen op vlak van kwaliteit, zelfstandigheid, complexiteit en eigenheid.

De vier ontwikkelingscontexten zijn een kader dat op de artistieke competenties en leerdoelen van dit raamleerplan gelegd wordt en het academieliuk van de AHA!

ZONE VAN NAASTE ONTWIKKELING

Ontwikkelingsgericht werken betekent werken in de 'zone van naaste ontwikkeling' van de leerling. Dit is de zone op de grens van wat een leerling kan en net niet kan.

Opdrachten moeten net iets moeilijker zijn dan wat leerlingen kunnen. Te makkelijke oefeningen, of te hoog gegrepen opdrachten hebben geen leereffect. Leraren geven leerlingen de noodzakelijke ondersteuning, maar zijn er ook op gericht om die ondersteuning zo snel mogelijk los te laten.

Ontwikkelingsgericht werken staat tegenover criterium-gericht werken. Bij dit laatste wordt vooraf een bepaald eindniveau bepaald.

Leerlingen in het dko verschillen qua artistieke ambities. Sommigen willen doorstromen naar het hoger kunstonderwijs. Andere leerlingen ijveren er naar in een artistiek beroep te werken. Het merendeel van de leerlingen willen als amateur-kunstenaar aan de slag gaan. Het is de bedoeling om voor elke leerling de lat hoog te leggen en helpen iedereen zijn/haar eigen grenzen te verleggen.

MAATWERK LEVEREN

Elke academie heeft een breed palet aan leerlingenprofielen. Er zijn leerlingen met weinig of veel ambitie, natuurtalenten, leerlingen die het vooral van hard werken moeten hebben of leerlingen met een voorliefde voor onderzoeken en experimenteren, leerlingen met veel of weinig ervaring, leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ...

In het intake gesprek peilt een leraar naar de wensen, dromen en leervragen van leerlingen. Hij/ zij is nieuwsgierig naar de eigenheid van elke leerling. Goed kijken naar wat een leerling energie geeft, is een krachtig instrument om leerlingen te motiveren 'er voor te gaan'.

Inspelen op de diversiteit aan leerlingen vraagt van leraren veel flexibiliteit, inlevingsvermogen en een uitgebreid didactisch palet.

GRENZEN VERLEGGEN

In de academie leren leerlingen een andere wereld kennen. Leraren **prikkelen** het verlangen om zich te verdiepen in de rijkdom van deze wereld.

Grenzen worden verlegd wanneer leraren kansen geven voor – ABC - :

- **Autonomie** = de ruimte voor leerlingen om zelf initiatief te nemen, en impact te hebben op het (klas- en les)gebeuren.
- **Betrokkenheid** = leerlingen voelen zich verbonden met wat er in de les gebeurt - het raakt hen.
- **Competentie** = leerlingen ervaren dat ze vooruitgang maken en hebben het gevoel bekwamer te worden.

Leren met resultaat is onlosmakelijk verbonden met de **motivatie** en de zin om te leren.

DE LEERKRACHT ALS KUNSTENAAR

Lesgevers in het DKO zijn **kunstenaar**. Zij werken ook na hun opleiding verder aan hun artistieke ontwikkeling. Zij maken voortdurend afwegingen en keuzes. Vanuit een onderzoekende houding bekwamen ze zich verder.

Een kunstenaar gaat verder waar de vakman stopt. Hij neemt **risico's**, kijkt anders en probeert het onmogelijke te bereiken. Het resultaat is daarom dikwijls verrassend, ook voor hem. De kunstenaar weet nooit wat en hoe het kunstwerk zal zijn, tot hij het vindt.

Kunstenaars zijn dikwijls even 'kundig' als de beste vakmannen. Maar een prachtig afgewerkt sierobject is daarom nog geen kunst. De kunstenaar voegt iets belangrijks toe aan het vakmanschap: verbeelding.

Een kunstenaar heeft het vermogen iets van een andere en vaak onverwachte en onvoorspelbare kant te bekijken. Voor kunstenaars is het **ontstaansproces** belangrijk. Daarom gaan ze ook soepel om met onzekerheid, chaos, toeval en spontaniteit. Ze hebben vertrouwen dat het wel goed komt.

Een kunstenaar blijft geïnteresseerd in actuele artistieke ontwikkelingen. Nieuwsgierigheid is daarbij zijn/haar drijfveer.

DE KUNSTENAAR ALS LEERKRACHT

Lesgevers zijn in het DKO kunstenaar én leerkracht. Een leerkracht ontwikkelt in de loop van zijn loopbaan didactisch meesterschap.

Hij of zij:

- Werkt doelgericht aan een brede artistieke ontwikkeling van zijn leerlingen. De artistieke competenties en de leerdoelen in dit leerplan zijn daarvoor het raamwerk.
- Werkt competentiegericht. Hij zet in op groeiende zelfstandigheid, complexiteit, kwaliteit en eigenheid.
- Put uit een rijk didactisch repertoire aan werkvormen en begeleidingsstijlen. Hij maakt voortdurend afwegingen en keuzes. Hij ontwikkelt gaandeweg een gevoeligheid voor wat werkt of niet werkt.
- Wil zich vanuit een onderzoekende houding verder bekwamen.
- Staat in zijn opdracht niet alleen. Hij maakt deel uit van een team en grijpt kansen om van anderen te leren.

MODEL STAAN

Leerlingen steken heel wat op van wie de leraar is als vakman, performer, samenspeler, onderzoeker, kunstenaar én als persoon. Of van hoe de leraar zichzelf voortdurend ontwikkelt.

Leren door imitatie is een krachtig leermiddel. Model staan is een troef die je als leraar echt geloofwaardig maakt bij leerlingen. Leren door nabootsing is heel natuurlijk en is een krachtig leermiddel. Een belangrijke voorwaarde is dat het model inspireert.

Er zijn ook een paar 'valkuilen':

- Modelleren past bij het aanleren van vaktechnische competenties, maar is minder wenselijk bij creatieve opdrachten.
- Technisch volmaakte voorbeelden kunnen het leerproces belemmeren omdat de lat té hoog kan liggen.

Een kijk op

EVALUEREN OP DE AHA!

binnen Kunstig Competent

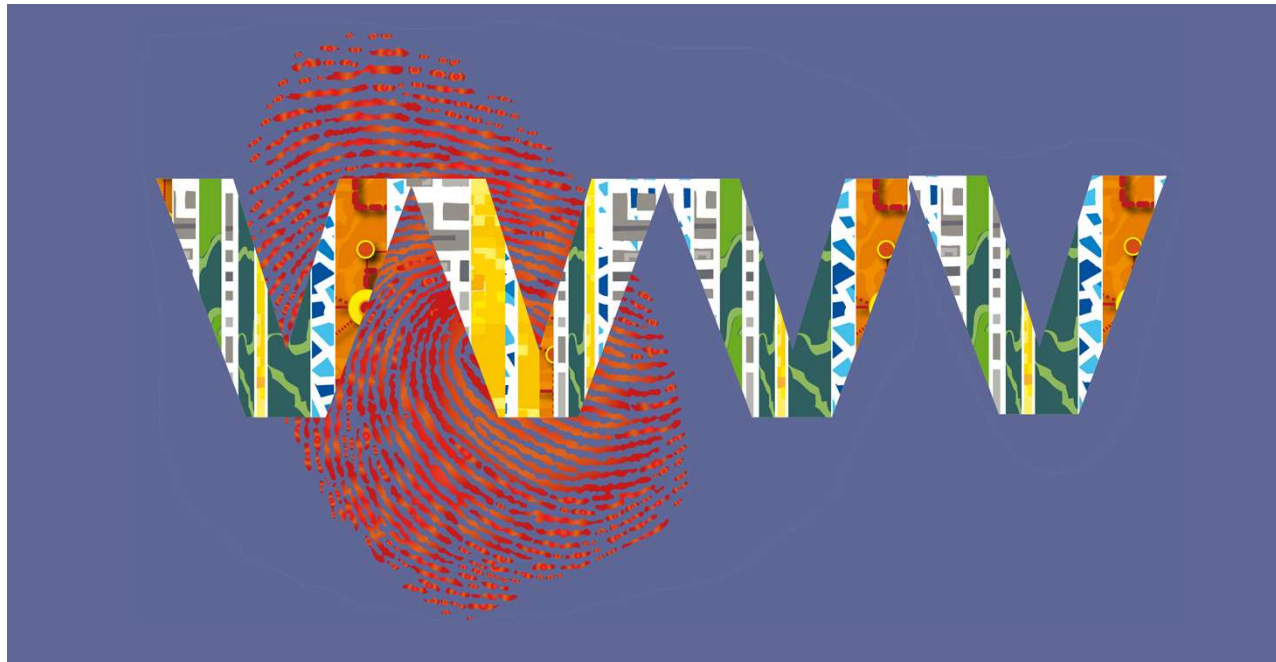
VISIE OP EVALUEREN OP DE AHA!

Op het activiteitenbord is het volledig uitgewerkte draaiboek **'Visie op evalueren op de AHA!'** – terug te vinden. Daarin wordt in detail uitgelegd hoe, waar, wanneer en waarom we evalueren op de academie.

In de hierop volgende items wordt er enkel dieper ingegaan op het evaluatieprincipe van de vier **V's** (dit principe werd ook opgenomen in de visie op evalueren op de AHA!).

Dit evaluatieprincipe is onder te brengen in 4 thema's:

- Voeden
- Veelzijdig
- Voortdurend
- Veeleisend

EVALUATIE PRINCIPE 1: VOEDEN(D)

VOEDEN(D)

- Evaluaties stimuleren leerlingen om een volgende stap in hun ontwikkeling te zetten.
- Motiveren, zin en plezier aanwakkeren om zich artistiek verder te ontwikkelen.
- Evaluaties formuleren antwoorden op volgende belangrijke vragen: Waar bevind ik me in mijn leertraject? Waarvan kom ik? Waar sta ik nu? Welke zijn mijn ontwikkelingskansen? En hoe kan ik die realiseren?
- Kwalitatieve en op maat van de leerling feedback geven: concreet, aansprekend, bondig en helder geformuleerd.
- Feedback die direct na een activiteit volgt, heeft het meeste leereffect.
- Leerkrachten hebben oog voor het effect van feedback.
- Ook leerkrachten worden gevoed door evaluaties. Ze ontdekken waar nog werk aan is en ze sturen met die informatie hun lespraktijk bij.

EVALUATIE PRINCIPE 2: VEELZIJDIG

VEELZIJDIG

- Evaluaties geven feedback over de competenties verbonden aan de vijf rollen.
- Evaluaties vertrekken vanuit doelen die leerkrachten en leerlingen vastgelegd hebben tijdens intentiegesprekken,
- Feedback wordt verwoord met aandacht voor de unieke persoonlijkheid van elke leerling.
- Evaluaties geven informatie over het resultaat en het leer-, oefen- en werkproces.
- Observaties en appreciaties maken de evaluatie rijker.

Evalueren kan een **gedeelde opdracht** zijn van leerkracht en leerling.

Interessante vormen zijn dan:

- Zelfevaluaties: leerlingen evalueren zelf hun leerproces en leerresultaten.
- 'Peer'evaluaties: medeleerlingen evalueren.
- Co-evaluaties: leerkracht en leerling evalueren samen.

EVALUATIE PRINCIPE 3: VOORTDUREND

VOORTDUREND

- Lesgeven, leren en evalueren zijn voortdurend met mekaar verweven. Een leraar die iedere les feedback geeft is aan het evalueren. Hij/zij evalueert voortdurend.
- Evaluaties zijn betrouwbaarder als ze gebaseerd zijn op verschillende bronnen: meerdere momenten, meerdere vormen, meerdere observatoren.
- Regelmatig overschouwt de leraar de ontwikkeling over een langere periode. Een goede praktijk daartoe zijn tussentijdse evaluatiegesprekken.
- De leerkracht stuurt bij of grijpt in als het niet lukt op aangeven van de leerling of na vaststelling door de leerkracht.
- Terugblikken wordt rijker wanneer leerkracht en leerling tijdens de werkperiode informatie verzamelen. Ondersteunende documenten daarbij zijn: notities van observaties, portfolio's, dagboeken, inspiratieboeken, schetsboeken,...

EVALUATIE PRINCIPE 4: VEELEISEND

VEELEISEND

- Elke evaluatie stimuleert leerlingen om eigen grenzen te verkennen en te verleggen. Daarom bevatten evaluaties ook aanwijzingen en werkpunten.
- Leerkrachten beschrijven de volgende stap in de ontwikkeling van de leerling.
- Een evaluatie versterkt het zelfvertrouwen van leerlingen en daagt hen uit om de lat voor zichzelf hoger te leggen.

Wat is

KUNSTIG COMPETENT DE AHA!

WE GAAN VOOR ...

WE GAAN VOOR EEN EVENWICHT TUSSEN VRIJHEID EN STANDAARDISATIE

Een evenwicht tussen een open kader met vrijheid voor de leerkrachten en een houvast die doorheen de academie door iedereen kan gehanteerd worden.

WE GAAN VOOR ZELFREFLECTIE

Iedere team-lid van de AHA! stelt zich meerdere malen in het academiejaar de vraag waar hij/zij als leerkracht goed in is, of waar er nog moet aan gewerkt worden om binnen het Kunstig Competent verhaal te passen en optimaal te gaan voor de opleiding van iedere student.

WE GAAN VOOR TERUGKOPPELING

Na de zelfreflectie komt de terugkoppeling, via de collega(s), secretariaat, pedagogisch coördinator of de directeur. Navragen: Hoe ziet een ander dat? Hoe doe je dit? Wat heb ik daarvoor (nog) nodig? Waar kan ik extra hulp of ondersteuning krijgen? Enz. Het is de bedoeling om Kunstig competent permanent levendig te houden met als doel integratie en gedragenheid over de volledige lijn. En vooral dat iedereen zich goed voelt binnen dit grote geheel.

WE GAAN VOOR ...

WE GAAN VOOR EEN GOED GEÏNFORMEERDE STUDENT

Het is niet alleen belangrijk dat het AHA!-team weet waarvoor hun academie staat en gaat, het is even belangrijk dat ook de student op de hoogte is van de visie en de werking van de AHA!. De visie staat online en de directeur voorziet voor iedereen een infomoment waarbij de visie en de integratie van het Kunstig Competent verhaal wordt toegelicht. De directeur neemt deze taak voor haar rekening zodoende het team meteen in het atelier aan de slag kan gaan.

LEERLIJNEN

Wat is een leerlijn?

Een leerlijn geeft per leergebied aan op welke manier de leerlingen van het startniveau tot de kerndoelen komen. Belangrijke momenten in de leerlijn heten tussendoelen. De leerlijnen zijn een leidraad voor leerkrachten, want daardoor kunnen zij de ontwikkeling van hun leerlingen beter volgen en de leerlingen vormen volgens de noden.

Leerlijn op de AHA!

Ultieme leerlijn = de 20 opgelegde competenties bereiken bij de student ondersteund door de 101 leerdoelen,... maar dit is in de praktijk niet mogelijk! Daarom slaat de AHA! een andere gepersonaliseerde weg in.

De AHA! vertrekt vanuit het specifieke van 'ons' domein 'BAK' en de eigenheid van de AHA! die het geheel benoemd en in de diepte ondersteund. We gaan voor een personalisatie vertrekkende vanuit ons Artistiek Pedagogisch Project, op maat van de graad en het vak, gelinkt aan de competentie 'techniek, materialen en basisvaardigheden beheersen' en dit via 'betrokkenheid'. Maar ook via 'diversiteit' en met een evenwicht tussen vrijheid en standaardisatie.

Op de volgende pagina's ontdek je hoe de AHA! het geheel heeft gepersonaliseerd.

VOORUITGESCHOVEN COMPETENTIES EN LEERDOELEN

In team verband werd er een keuze gemaakt uit de 20 competenties en 101 leerdoelen die worden ingezet als basis - als voedingsbodem – om uit te groeien voor iedere student.

De open vakken zijn competenties en de volle vlakken zijn leerdoelen.

Op het AHA! activiteitenbord kan je dit document downloaden.

NIEUWSGIERIG EN ONDERZOEKEND ZIJN	EXPERIMENTEREN	SAMENWERKEN	TECHNIEK, MATERIAAL EN BASISVAARDIGHEDEN BEHEERSEN	TONEN MET KWALITEIT
EIGEN STERKTES EN WERKPUNTEN BENOEMEN	zekerheden loslaten en toeval toelaten	passie delen	beeldtaal ontdekken, herkennen en uitdiepen	CODES VAN HET (ZICH) TONEN GEBRUIKEN
eigen werk kritisch bekijken	CREËREN	SAMEN MAKEN	VAKKENNIS HANTEREN	presenteren
PROCES ZICHTBAAR MAKEN	verbeelden	RESPECT TONEN VOOR ANDEREN EN HUN WERK	mogelijkheden van materiaal en medium verkennen	PUBLIEK WILLEN RAKEN
EIGEN HORIZON VERRUIMEN	beeldtaal ontwikkelen	belangstelling tonen voor andere visies	WERKEN MET/AAN KWALITEIT	engagement tonen
	ZICH OP PERSOONLIJKE WIJZE UITDRUKKEN	FEEDBACK GEVEN EN ONTVANGEN	oefenen	EIGEN OEUVRE /REPERTOIRE OPBOUWEN
	eigen stijl vinden		WERKHOUDING ONTWIKKELEN	eigen werk maken
	ZICH INLEVEN		zorg dragen voor materiaal en atelier	
	inspireren en laten inspireren			

GEPERSONALISEERDE LANDKAARTEN

Voor iedere rol werd er een landkaart opgemaakt waarbij de vooruitgeschoven competenties en leerdoelen opgelicht zijn ten aanzien van de andere. Via deze kaart kan de student zich volgens zijn/haar eigen kennen en kunnen verder ontwikkelen.

Net zoals op de vorige pagina's werd aangegeven start iedere leerling vanuit dezelfde voedings bodem (vooruitgeschoven competenties en leerdoelen) en groeit dan zo verder tot zijn/haar 'Unieke ik'. Verderop zal je zien dat dit gedragen wordt door vaktechnische competenties en specifieke doelstellingen.

De landkaarten helpen de leerkrachten in het verwoorden van bereikte competenties en leerdoelen en het afgelegde traject van de student.

De landkaarten zijn ook terug op het AHA!-activiteitenbord:
<https://www.evelienvangheluwe-activiteitenbord-19-20.com/>

VOORUIT GESCHOVEN COMPETENTIES EN LEERDOELEN

Landkaart 'VAKMAN' - Academiejaar 2019-2020

**TECHNIEK, MATERIAAL
EN BASISVAARDIGHEDEN
BEHEERSEN**

beeldtaal ontdekken,
herkennen en uitdiepen

**VAKKENNIS
HANTEREN**

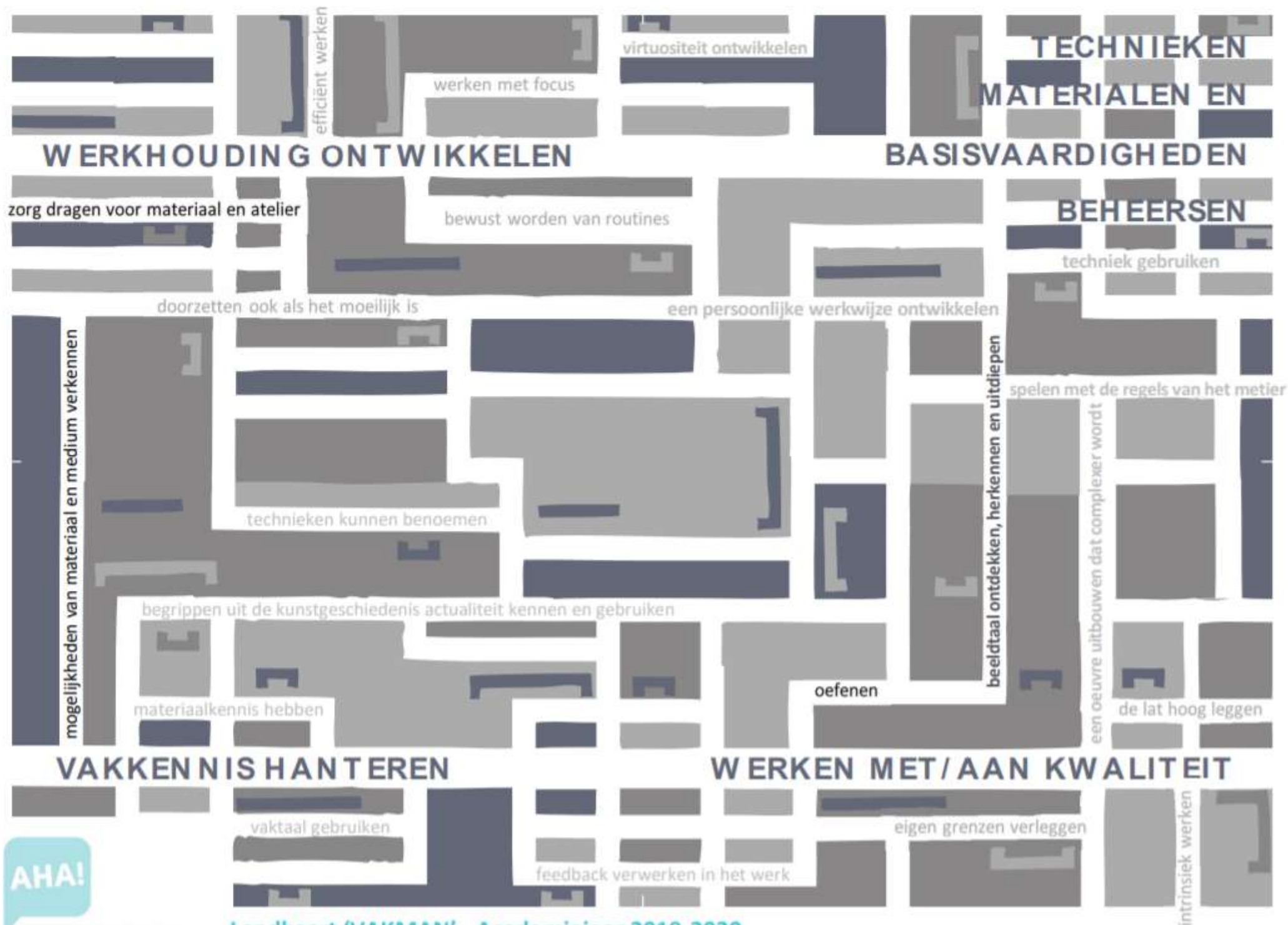
mogelijkheden van
materiaal en medium
verkennen

**WERKEN MET/AAN
KWALITEIT**

oefenen

**WERKHOUDING
ONTWIKKELEN**

zorg dragen voor
materiaal en atelier

VOORUIT GESCHOVEN COMPETENTIES EN LEERDOELEN

Landkaart 'KUNSTENAAR' - Academiejaar 2019-2020

EXPERIMENTEREN

zekerheden loslaten
en toeval toelaten

CREËREN

verbeelden

beeldtaal ontwikkelen

ZICH OP PERSOONLIJKE
WIJZE UITDRUKKEN

eigen stijl vinden

ZICH INLEVEN

inspireren en
laten inspireren

AHA!

beleven | experimenteren | leren

Landkaart 'KUNSTENAAR' - Academiejaar 2019-2020

beleven | experimenteren | leren

VOORUIT GESCHOVEN COMPETENTIES EN LEERDOELEN

Landkaart 'PERFORMER' - Academiejaar 2019-2020

TONEN MET
KWALITEIT

CODES VAN HET (ZICH)
TONEN GEBRUIKEN

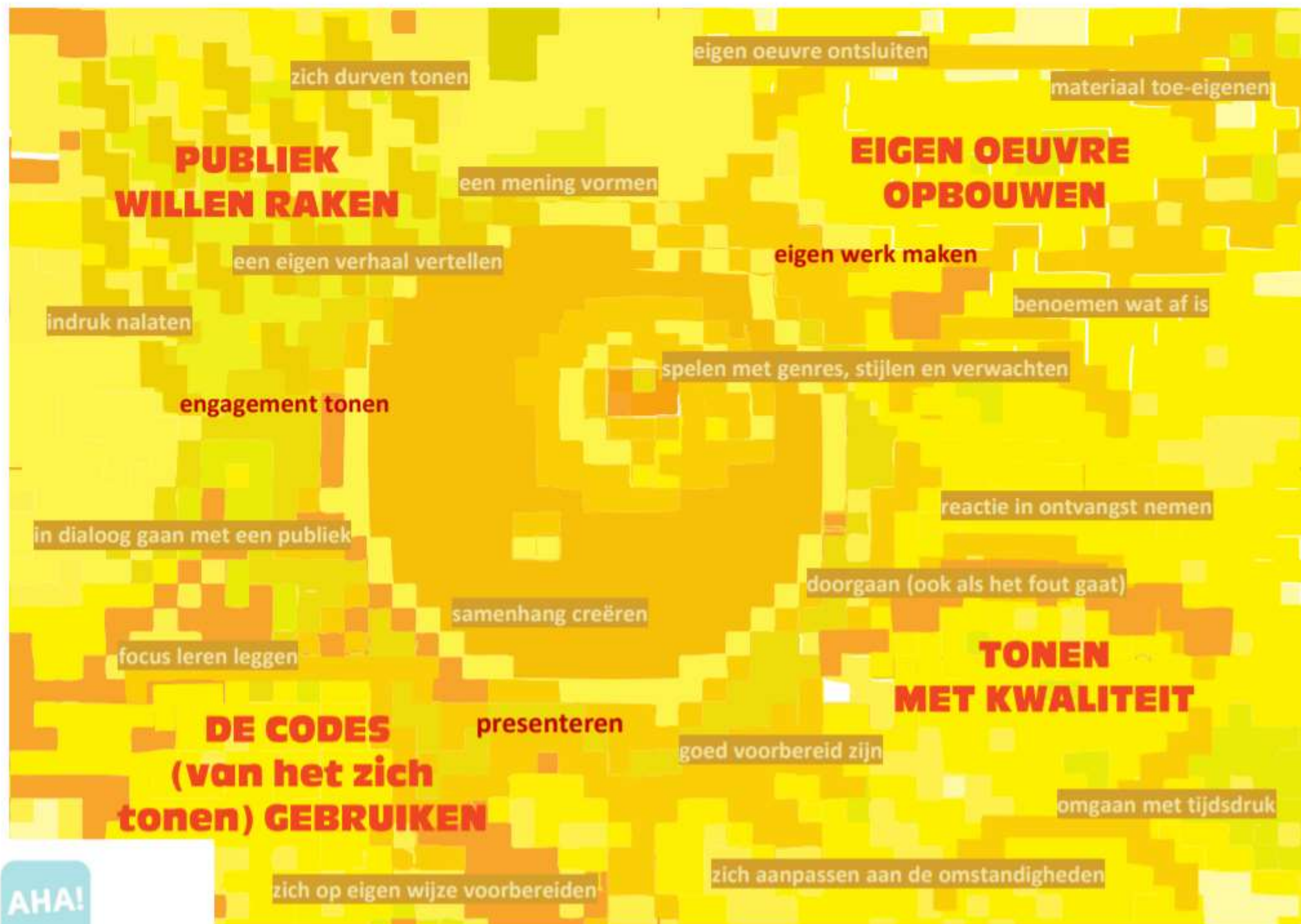
presenteren

PUBLIEK WILLEN RAKEN

engagement tonen

EIGEN OEUVRE
/REPERTOIRE OPBOUWEN

eigen werk maken

VOORUIT GESCHOVEN COMPETENTIES EN LEERDOELEN

Landkaart 'SAMENSPELER' - Academiejaar 2019-2020

SAMENWERKEN

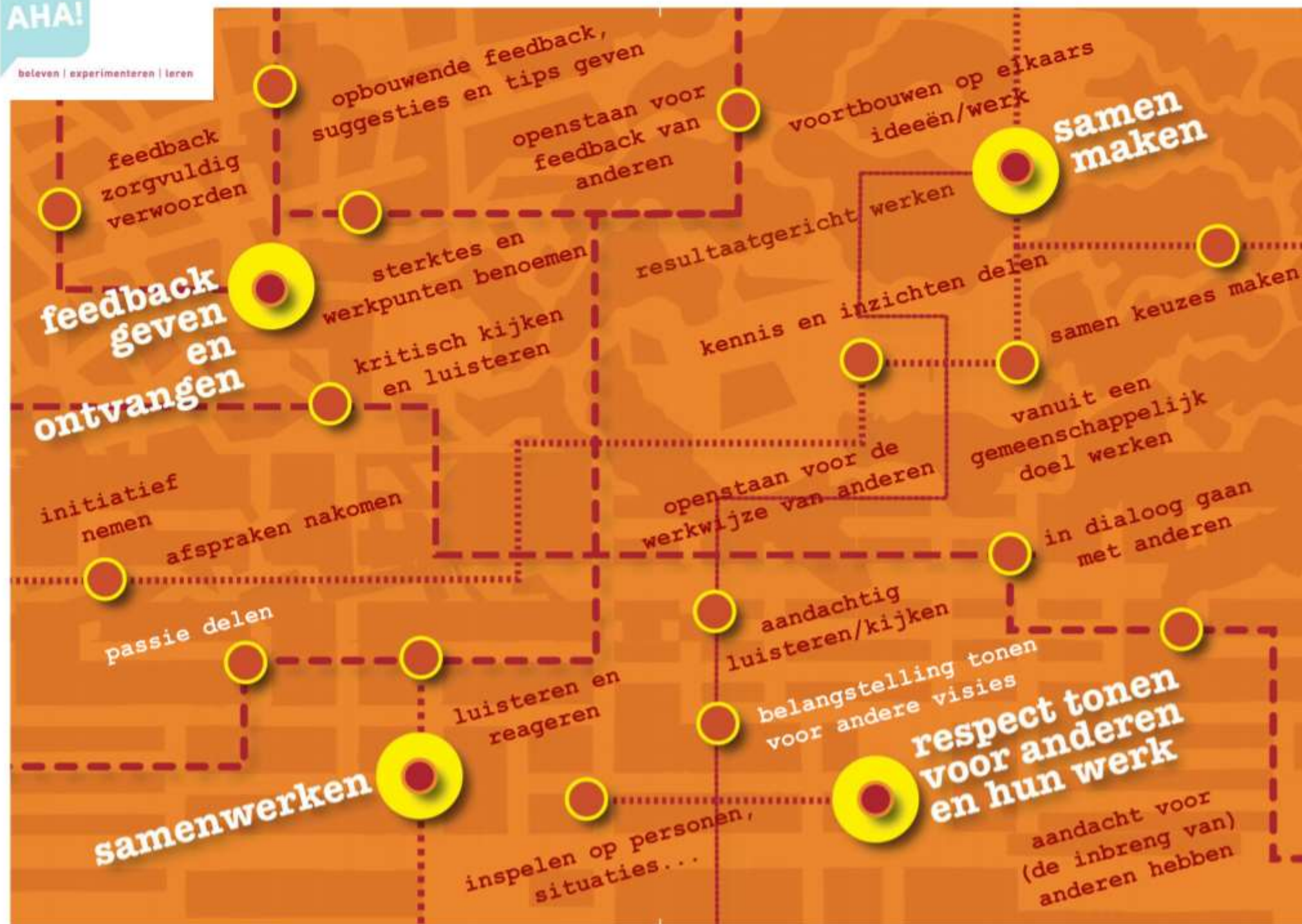
passie delen

SAMEN MAKEN

**RESPECT TONEN VOOR
ANDEREN EN HUN WERK**

belangstelling tonen
voor andere visies

**FEEDBACK GEVEN
EN ONTVANGEN**

VOORUIT GESCHOVEN COMPETENTIES EN LEERDOELEN

Landkaart 'ONDERZOEKER' - Academiejaar 2019-2020

NIEUWSGIERIG EN
ONDERZOEKEND ZIJN

EIGEN STERKTES EN
WERKPUNTEN BENOEMEN

eigen werk
kritisch bekijken

PROCES
ZICHTBAAR MAKEN

EIGEN HORIZON
VERRUIMEN

Landkaart 'ONDERZOEKER' - Academiejaar 2019-2020

VAKTECHNISCHE COMPETENTIES & SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

De AHA! kiest voor het principe van vaktechnische competenties en specifieke doelstellingen via betrokkenheid en vanuit het beginonderwijs per vak.

Het raamleerplan erkent de grote expertise die in de academie aanwezig is. Vakgroepen zijn bekwaam om uit te schrijven hoe ze zich verhouden t.o.v. de techniek van hun vak. De techniek eigen aan het vak wordt gekoppeld per graad en vak en is een aanvulling en ondersteuning op de competenties en leerdoelen. Hierbij wordt per graad/vak gekeken vanuit de competenties beginonderwijs.

» **Vaktechnische competenties:** Ieder specifiek atelier wordt gedragen door haar eigen vaktechnische competenties en tillen daarbij de vooruitgeschoven competenties en leerdoelen naar een 'next-level'.

» **Specifieke doelstellingen:** Ieder specifiek atelier wordt gedragen door haar eigen specifieke doelstellingen en tillen daarbij de vooruitgeschoven competenties en leerdoelen naar een 'next-level'. Op de volgende pagina is een voorbeeld terug te vinden van de vaktechnische competenties en specifieke doelstellingen voor het atelier Beeldenbad Junior.

Alle gedetailleerde info per atelier is terug te vinden in het document '**Visie op evalueren op de AHA!**', terug te vinden op het activiteitenbord:

<https://www.evelienvangheluwe-activiteitenbord-19-20.com/>

VAKTECHNISCHE COMPETENTIES & SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

Voorbeeld van de vaktechnische competenties en specifieke doelstellingen voor het atelier Beeldenbad Junior.

1STE GRAAD BEELDENBAD JUNIOR:

> SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

- Aandacht, motivatie, nieuwsgierigheid en verwondering weten te vinden bij zichzelf en het ateliergebeuren.
- Durven omgaan met het aanbod.
- Durven zich uiten en persoonlijke voorkeuren nemen.

1STE GRAAD BEELDENBAD JUNIOR:

> VAKTECHNISCHE COMPETENTIES

- Kennis maken met het aanbod aan kunstmaterialen.
- Experimenteren met het aanbod aan kunstmaterialen.
- Maken door te imiteren, bewerken, construeren en toe te passen.
- Zintuiglijk leren waarnemen door te kijken, proeven, ruiken, horen, tasten ...
- Beeldende elementen en materialen herkennen en onthouden.
- Los gaan in gedachten: 'Fantaseren'.
- Zich uitdrukken door iets te presenteren, te tonen of zich in te leven.

AANVULLEN VAN DIDACTISCHE WENKEN

Het raamleerplan is voorzien van een rijke opsomming aan didactische wenken, daaruit kan het AHA!-team inspiratie putten om toe te passen in het atelier.

Het is op termijn de bedoeling om onze eigen didactische wenken aan het academieluik toe te voegen. Dingen die bij 'ons' op de academie werken en een meerwaarde geven aan de opleiding van de student.

Op één van de vele maandelijkse vergadermomenten zal het item didactische wenken aan bod komen en kan er in groep informatie over uitgewisseld worden. De nieuwe voorstellen zullen aan dit academieluik toegevoegd worden.

OPMAKEN VAN ENKELE MODELTRAJECTEN

De tijd dat je met al je leerlingen ene modeltraject kon volgen is voorbij. Het is altijd weer zoeken naar een weg die past bij een bepaalde leerling of groep. Dat is boeiend maar ook vermoeiend. Het is daarom goed om een aantal modeltrajecten klaar te hebben: voor sommige leerlingen is deze volgorde, ordeningswijze van technieken, en andere aanpassingen, een goeie optie. Het is belangrijk om deze trajecten te documenteren en als werkmiddel binnen de academie te gebruiken.

Door het documenteren van verschillende modeltrajecten werken we ook aan de diversiteit onder de leerlingen.

Er gebeurt al veel op de ateliervloer, en er wordt al intens ingezet op diversiteit, maar tot een geschreven versie is het tot op heden nog niet gekomen. De taak wordt meegenomen naar de toekomst toe en zal later aan dit academieluik toegevoegd worden.

HET ATELIERDAGBOEK

Het hanteren/opmaken van een naslagwerk onder de vorm van een atelierdagboek is onze vorm van documenteren van de gevolgde leerlijn en is een belangrijk hulpmiddel bij evaluatie.

Iedere leerkracht is vrij om hier de vorm en vormgeving te bepalen – hetzij digitaal – hetzij in papiervorm.

Het atelierdagboek wordt opgemaakt per klasgroep, maar kan – indien gewenst – uit meer dan 1 deel bestaan (bvb. deel beeldmateriaal – deel beknopte opdracht versus techniek - deel evaluatie/notities van processen en/of resultaten).

Het atelierdagboek dient als inspiratiemiddel voor de leerkracht, collega's maar ook de studenten. Het is ten allen tijde beschikbaar en kan bij een vervangopdracht gebruikt worden als leidraad voor een verder vervolg van het ateliergebeuren.

Kort omschreven:

- Het atelierdagboek is een visuele weergave van wat er zich in het atelier afspeelt (beeldmateriaal).
- Via toevoeging van nota's wordt er een link gemaakt naar de competenties en leerdoelen vanuit het beginonderwijs aangevuld met de vaktechnische competenties en specifieke doelstellingen gekoppeld aan het vak en de graad..
- Het atelierdagboek bevat extra info als hulpmiddel bij evaluatie.

VISIETEKSTEN

Iedere atelier heeft zijn/haar visietekst dat kader binnen het grote geheel van het Artistiek Pedagogisch Project.

Hieronder kan je voor ieder atelier een visietekst terug vinden:

Ateliers van de 1ste graad:

- > Beeldenbad Junior

Ateliers van de 2de graad:

- > Beeldenbad
- > Atelier 3D
- > Van Gogh Atelier
- > Animatie
- > Animatie Plus

Ateliers van de 3de graad:

- > Kunstkot
- > Animatiefilm
- > Initiatie atelier

VISIETEKSTEN

Ateliers van de 4de graad:

- > Grafiekkunst
- > Beeldende en audiovisuele kunsten
- > Tekenkunst
- > Beeldhouwen en ruimtelijke kunst
- > Schilderkunst
- > Mixed Media Kunst
- > Projectatelier
- > Glaskunst
- > Artistiek Persoonlijk Traject

Specialisatie:

- > Grafiekkunst
- > Beeldende en audiovisuele kunsten
- > Tekenkunst
- > Beeldhouwen en ruimtelijke kunst
- > Schilderkunst
- > Mixed Media Kunst
- > Projectatelier
- > Glaskunst

VISIETEKST BEELDENBAD JUNIOR

In het atelier Beeldenbad Junior gaan de leerling kunstenaartjes op ontdekkingsstocht door de wondere wereld van de beeldende kunsten. Ze proeven hierbij van de vele mogelijkheden die deze wereld te bieden heeft. In een artistieke en uitdagende sfeer worden ze aangezet om creatief te zijn en de vele mogelijkheden uit te proberen, te genieten en hun fantasiewereld te laten openbloeien. In dit proces wordt experimenteren gestimuleerd evenals het samenwerken met andere leerling kunstenaartjes.

Het atelier Beeldenbad Junior is het beeldlaboratorium vol met artistieke toepassingen zoals: tekenen, schilderen, knippen, plakken, kijken, voelen, kleien, drukken, spetten, spatten, ... Via opdrachten die nauw aansluiten bij hun leefwereld, worden de kinderen tijdens deze ontdekkingsreis begeleid door een leerkracht-kunstenaar.

VISIETEKST BEELDENBAD

In het atelier Beeldenbad worden de leerling kunstenaars via de beeldende kunsten aangemoedigd om te creëren en te experimenteren met allerlei materialen en technieken. Ze leren dat beeldende kunsten een taal is waar-mee je kan tonen wat je voelt en ze ontdekken daarbij dat iedereen een eigen beeldtaal heeft.

Zeer uiteenlopende thema's vormen het onderwerp van de creatieve opdrachten en sporen hen aan om op onderzoek te gaan, waarbij ze vaktechnische ondersteuning krijgen van de leerkracht/kunstenaar.

Elke leerling ontdekt zijn/haar traject op een eigen manier, tempo en ver-beelding. De aandacht gaat uit naar het spontane en individuele leerproces.

VISIETEKST ATELIER 3D

De werking van het atelier 3d is gebaseerd op volgende 3 competenties:

1. Ontdekken
2. Experimenteren
3. Verbeelden

In het atelier gaan de leerlingen aan de slag met allerlei recuperatie- en vindmaterialen.

De leerlingen

Ontdekken hoe ze dit materiaal kunnen gebruiken om een eigen kunstwerk te creëren.

De leerkracht

Biedt hen diverse mogelijkheden en voorbeelden aan uit de kunstactualiteit, waarbij de nadruk ligt op een authentieke en originele beeldtaal. De leerlingen ontdekken ook de techniek om een eigen idee, thema of onderwerp te verbeelden. Tenslotte krijgt de leerling de ruimte en vrijheid om te experimenteren en zelf nieuwe mogelijkheden te ontdekken.

De vaktechnische competenties sluiten voor een groot deel aan bij het atelier Mixed Media, maar dan vereenvoudigd en op het niveau van de lagere graad:

VISIETEKST ATELIER 3D

- gereedschappen gebruiken in functie van het uit te voeren project
- mengvormen toepassen
- verzamelen en assembleren
- experimentele technieken toepassen
- ruimtelijke technieken
- uitvoeren
- combineren van materialen en technieken
- materialen verwerken
- verschillende beelddragers toepassen
- structuur, textuur, stofuitdrukking en patina verwerken

VISIETEKST VAN GOGH ATELIER

Wist je dat schilders hun dromen laten leven op het doek?

Met kleur en verf schilderen ze hun gekste dromen en maken ze een stukje werkelijkheid. Daarom is schilderen zo zalig, omdat je je fantasie de vrije loop kan laten en je dromen waar worden wanneer je ze schildert.

Wat voor geks je ook bedenkt, je krijgt het wel op het doek. Maar hoe doe je dat?

De leerkracht leert je hoe je deze dromen omtovert in verf. Samen kiezen de leerlingen enkele thema's waarrond ze schilderwerken gaan maken. Op ieders eigen tempo brengt de leerkracht de student de kneepjes van het schildersvak bij. Je leert een aantal technische vaardigheden, maar het belangrijkste blijft plezier in het schilderen.

VISIETEKST ANIMATIE & ANIMATIE PLUS

In het atelier Animatie worden de studenten bewust gemaakt wat film is om op hun eigen manier de weg te vinden in deze wereld. In animatie komen de dingen tot leven door beeld per beeld op te nemen en daarna af te spelen, dit in tegenstelling tot live filmen. Via dit basisprincipe kan alles tot leven gebracht worden. Van je potlood, tot je schoen tot zelfs je eigen gecreëerd monstertje uit klei. Alles kan en je kan er leuke filmtrucjes op toepassen!

Vanuit de fantasiewereld van de student en gedragen door een thema wordt er een verhaallijn uitgezet, een decor en figuranten gemaakt om elk hun rol te spelen in het verhaal. Na montage wordt er geluid aan de animatie toegevoegd om het filmpje compleet te maken. In het volledig uitgeruste atelier is alles mogelijk. De student wordt daarbij ondersteund door de leerkracht/kunstenaar in het uitwerken van zijn/haar project.

In het atelier Animatie[+] worden er extra's aan het lesgebeuren toegevoegd zoals: greenscreen, you-tube, special effects, sounds, ... om de film nog een extraatje te geven.

VISIETEKST KUNSTKOT

ALGEMEEN

Openheid – Vrijheid – Eigenheid – Persoonlijkheid – Experiment

Zelfzoektocht – Ontdekken – Zelfontplooiing

VERSUS

Structuur – Kunstonderwijs – Opleiden - Begeleiden

OPZET

> 1ste 2de en 3de leerjaar van de 3de graad = nadruk leggen op de basis.

> 4de 5de en 6de leerjaar van de 3de graad = nadruk leggen op vrijer werken/eigen werk.

DOEL

Het doel van Kunstkot is de student binnen zijn/haar eigen interesse en leefwereld opleiden volgens zijn/haar persoonlijkheid en dit door het aanbrengen van mogelijkheden (inspiratie) en technieken in de alomvattende wereld van de Beeldende Kunsten. Tijdens dit leerproces is de zoektocht of het experiment even belangrijk als het eindresultaat. Het accent wordt gelegd op de persoonlijke ontwikkeling van de student en in de mate van het mogelijke een individuele begeleiding om tot zijn/haar 'unieke ik' te komen. De student wordt tijdens de kunstopleiding begeleid door verschillende docenten met elk hun artistieke capaciteiten, om de student een zo'n breed mogelijke waaier aan artistieke competenties en talenten aan te leren. Door de zelfzoektocht en de mogelijkheid om zelf keuzes te maken wordt er een

VISIETEKST KUNSTKOT

grotere interesse opgewekt bij de student dan tijdens een klassikale opdracht, waardoor de betrokkenheid van de student veel nauwer is en de zelfontplooiing intenser. De zelfzoektocht wordt ondersteund door het aanbrengen van de nodige techniek en theorie onder de vorm van workshops en individuele begeleiding. Het eigen gekozen traject moet op alle vlak mogelijk gemaakt worden.

ORGANISATIE

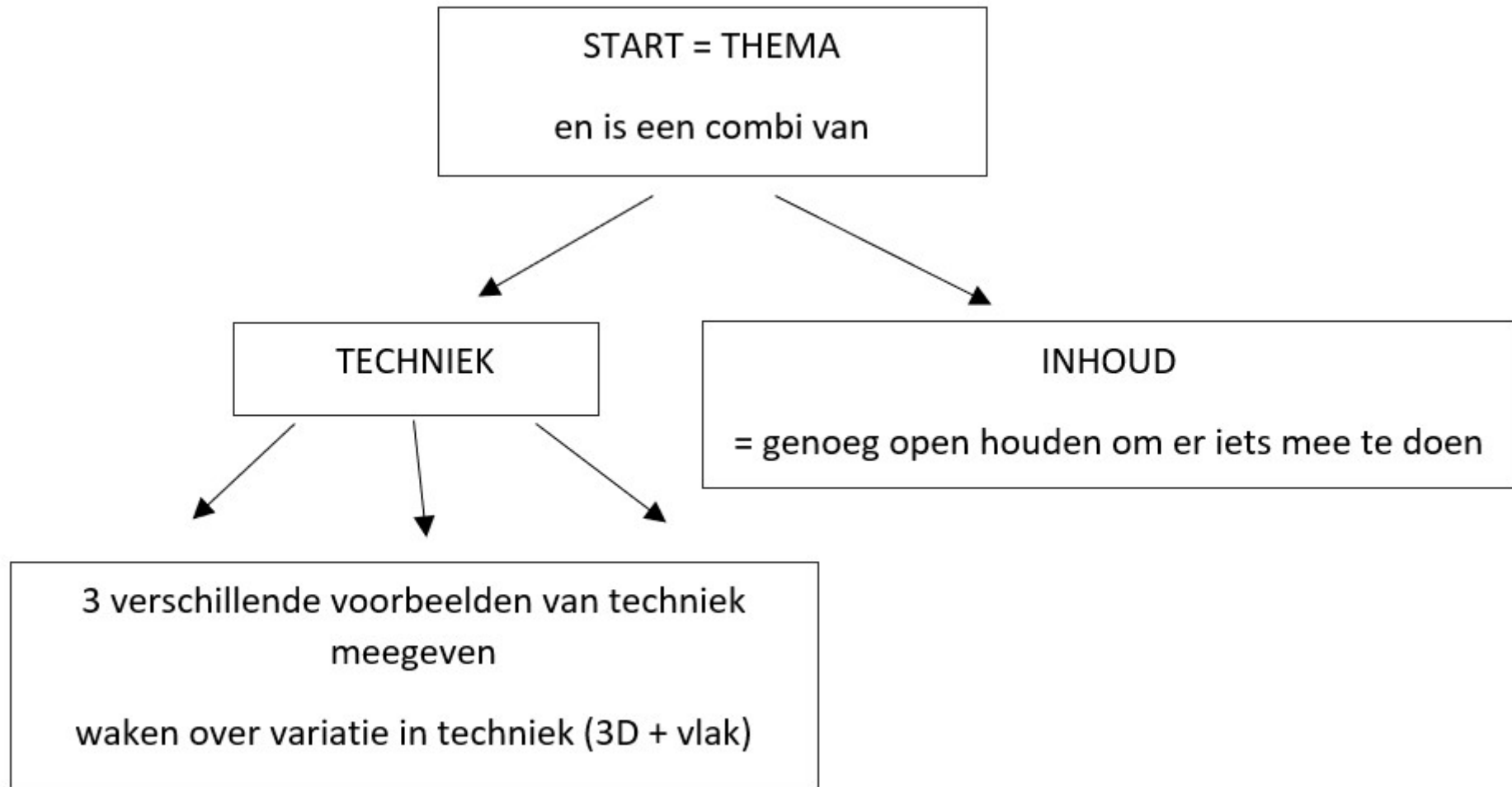
Kunstkot bestaat uit 3 docenten die nauw met elkaar samenwerken, daarom niet direct fysiek op de ateliervloer maar wel in het bedenken van thema's en opdrachten. In de mate van het mogelijke worden de verschillende Kunstkotateliers met elkaar in verband gebracht en bezoeken de studenten elkaars atelier. Zo maken ze niet alleen kennis met de leerkracht maar zien ze ook wat hun medestudenten artistiek aan het uitvoeren zijn.

Het atelier is zo opgebouwd dat tijdens het academiejaar er steeds een expo te zien is in het atelier met wisselende werken of experimenten. Dit helpt de student in hun zoektocht, aanvoelen, inspiratie,... Het zorgt ervoor dat iedereen zich kan openstellen en dat ze leren van elkanders kwaliteiten.

Het academiejaar wordt in een aantal grote lijnen opgedeeld onder de vorm van verschillende thema's. De student krijgt bij de start van een thema van één leerkracht de nodige info en bagage (kapstokken) mee om het thema verder uit te werken.

VISIETEKST KUNSTKOT

De opbouw van zo'n thema ziet er in grote lijnen als volgt uit:

VISIETEKST KUNSTKOT

Het is wel de bedoeling dat de studenten een begin en een eindpunt wordt meegeven om aanmodderen tegen te gaan en om deadlines te kunnen stellen (een beetje druk kan geen kwaad). Maar dit moet tevens afgetoetst worden met de realiteit. Het kan bvb. niet zijn dat een student die een vrij omslachtig werk heeft gemaakt middenin moet stoppen omdat de tijd om is en er moet overgeschakeld worden naar een ander thema.

DE STUDIO

De Studio omvat 1 uurtje per week artistiek intensief omgaan met een beperkte groep studenten waarbij er verdiept wordt in een techniek. Dit moment wordt gegeven door een andere docent maar wel op hetzelfde moment van het doorgaan van de lessen Kunstkot. Deze studenten worden ondergebracht in een apart atelier waardoor de grenzen duidelijk worden afgebakend en de focus op 1 artistiek technisch aspect kan gelegd worden (de vakman). De Studio zorgt voor een meerwaarde van de opleiding in Kunstkot en zorgt voor een uitbreiding van de rol vakman, die misschien net iets minder aan bod komt in het vrijere werken in het reguliere atelier.

SCHETSBOEK

De studenten hebben elk een schetsboek waarin ze hun ideeën noteren, uitschetsen, experimenteren, info noteren enz. Dit schetsboek werkt als een heen en weer infoboek tussen de docent en de leerling maar dient vooral ter inspiratie voor de studenten zelf en

VISIETEKST KUNSTKOT

speelt een rolfiguur bij de evaluatie. Dit schetsboek kan over de jaren heen gebruikt en ingezet worden. Het wordt een leerrijk naslagwerk van het atelierversloop voor iedere student. Het aanmoedigen om in het schetsboek te werken is een must. De schetsboeken/logboeken van de leerlingen worden op afgesproken data opgevraagd in het kader van de evaluatieperiodes. De evaluatie is op basis van hun logboek. Deze schetsboeken krijgen tevens een 'toonplekje' binnen het atelier.

TUSSENEVALUATIES

Er worden tussenevaluaties voorzien in de klas – er wordt ergens in het atelier hiervoor een ruimte gereserveerd – zodoende de studenten het gevoel krijgen dat deze momenten voor hen maar ook voor hun medeklasgenootjes belangrijk zijn.

MOTTO

De leerlingen blijven uitdagen in een ontspannende omgeving.
Samenwerken als een team.

KUNSTKOT OP INSTAGRAM

De leerlingen van Kunstkot hebben hun eigen sociaal mediakanaal en kunnen het verloop van hun activiteiten in het atelier posten op Instagram.

VISIETEKST KUNSTKOT

VERANTWOORDELIJKHEID

Geen enkele student van de 3de graad mag de les of de school vroegtijdig verlaten zonder een ondertekend briefje van de ouder(s). Deze briefjes worden bijgehouden in de aanwezigheidsregisters.

START VAN DE LESSEN

Er wordt van de student verwacht om tijdig aanwezig te zijn bij de start van de lessen. De aanwezigheid op bvb. het workshopmoment is doorslaggevend voor het verdere verloop van de activiteit in het atelier.

AFSPRAKEN BIJ STUDENTEN

- Op de academie is heel wat basismateriaal aanwezig maar als het gaat om specifiek of allerhande recuperatie materialen dan dienen zij zich daar zelf in te voorzien.
- Vragen om op tijd te komen om zo de intro's van de lessen niet te missen.
- Indien nodig de atelierafspraken toelichten (de inzet hiervan moet onderling afgesproken worden onder de kunstkot leerkrachten).

MENTORSCHAP

Iedere student van het 6de middelbaar die mag afstuderen krijgt een mentor. Deze mentor begeleidt de student en helpt en stuurt bij zijn/haar afstudeerproject. Op afspraak kan de student om info komen vragen. De mentor is aanwezig op het juryexamen van de afstud-

VISIETEKST KUNSTKOT

afstuderende student.

AANDACHT VOOR

- Aandacht hebben voor de leerlingen die niet tot actie overgaan/geen ideeën hebben.
- Aandacht hebben voor respect voor materiaal, zichzelf en elkaar.
- Aandacht hebben voor leerlingen die niet mondig genoeg zijn om te melden dat het niet gaat of lukt.

GEGEVENS INSTAGRAM

De inloggegevens zijn de volgende:

Mail: kunstkot@hotmail.com

Wachtwoord: Academieharelbekeanders!

VISIETEKST ANIMATIEFILM

In het atelier Animatiefilm kruip je in de huid van een regisseur, animator, cameraman/vrouw en werk je tot in de puntjes aan je eigen film. In een vol-ledig uitgerust atelier met geluidsopnamestudio leer je onder begeleiding van de leerkracht/kunstenaar de basis- en uitbreidingsprincipes om een verhaal tot leven te brengen op het scherm. Er komen hierbij heel wat soorten animatietechnieken aan bod zoals: klei animatie, leganimatie, stop-motion, storyboard, tekenanimatie, geluiden opnemen, enz. Vanuit een thema wordt er op maat en op niveau van de student gewerkt vertrekkende vanuit zijn/haar fantasiewereld. Je leert in dit atelier kritisch kijken naar films. Welke strategieën hebben de makers ingebouwd om hun verhaal te brengen? En vooral, hoe kan je dit zelf toepassen in je eigen werk. Ook filmische aspecten zoals belichting, timing in film en camerastandpunten worden toegelicht en je leert er werken met verschillende opnametoestellen. De nadruk ligt op zelfexpressie, maar ook leren werken in groep is belangrijk: een film maak je trouwens nooit alleen!

VISIETEKST INITIATIE ATELIER

Het atelier initiatie beeldende kunsten is een instapatelier voor mensen die graag kennis willen maken met het volledige scala binnen de beeldende kunsten.

Heel systematisch komen alle technieken van het beeldend spectrum aan bod: tekenen, schilderen, keramiek, grafiek...

Gezien het feit dat de meeste studenten geen voorkennis hebben, worden alle technieken onder de vorm van concrete opdrachten en steeds gelinkt aan een kunststroming, kunstenaar of bezochte tentoonstelling uitgelegd en gedemonstreerd.

Voor studenten die wel al voorkennis hebben en al verder staan in het proces, is er steeds de vrijheid om de opdracht persoonlijk uit te werken en te groeien naar de “unieke ik”.

Het sociaal aspect is hierbij niet onbelangrijk: het uitwisselen en delen van twijfels, bedenkingen, ideeën, suggesties enz, maar ook gewoon het samen bezig zijn met een artistieke activiteit, schept een band.

Naarmate de opleiding vordert zal de student naar het einde van deze 2 jarige opleiding toe, groeien als vakman, onderzoeker, samenspeler en performer en kunstenaar om later ooit de unieke ik te benaderen.

VISIETEKST GRAFIEKKUNST

Grafiek omvat alles wat gedrukt kan worden. Niet om te reproduceren, maar als autonome kunstvorm.

Iedereen is welkom in het atelier: van absolute beginner tot mensen met voorkennis. Je werkt op je eigen ritme in een ontspannen sfeer. Tijdens de eerste leerjaren wordt vooral geïnvesteerd in het aanleren van de techniek en materialenkennis. Aan de hand van concrete opdrachten maak je kennis met zowel de traditionele als recente drukvormen. Alle technieken (vlakdruk, zeefdruk, diepdruk, hoogdruk, digitale toepassingen,...) komen aan bod op maat van elk individu. In het atelier ga je op zoek naar een uitdrukkingsvorm die jouw persoonlijke interesses weerspiegelt en ook relevant is binnen de hedendaagse grafiek en de wereld van de illustratie. Doorheen je opleiding ontwikkel je je eigen beeldtaal.

Het grafiekatelier werkt met non-toxische materialen. De traditionele manier van werken met giftige producten werd vervangen door een alternatief milieu- en mensvriendelijk systeem.

In een eerstejaars starten de studenten met lino. Eerst zwart/wit. Als men de techniek beheerst volgt het experiment. Lino is de ideale aanzet om 'grafisch' te denken. Een goede basis om verder op te bouwen doorheen de grafische opleiding.

VISIETEKST GRAFIEKKUNST

Na deze basis volgt het experiment. Het gekende weer loslaten om op zoek te gaan naar een andere beeldtaal met hetzelfde medium. In een eerstejaars wordt ook de techniek van zeefdruk onderzocht eventueel in combinatie met typografie. Beide technieken kunnen gecombineerd worden.

In een tweedejaars starten de studenten met reductie-lino. Hier diepen de studenten de snijtechniek verder uit en onderzoeken opnieuw een andere manier van denken. Gelaagdheid en planmatig werken. De studenten zetten ook in op orde, doorzettingsvermogen en onderzoek naar kleur (beeld en materiaal). Dit als basis om verder onderzoek te doen naar zeefdruk.

Derdejaars studenten starten met droge naald. Ze ontdekken de meest eenvoudige diepdruktechniek om verder door te groeien naar het eigenlijke etsen dat technisch zeer moeilijk is. Afhankelijk van doorlopende opdrachten kan er ook al notie genomen worden van vlakdruk. Meer bepaald kitchenlitho dat non-toxisch is.

Vierde- en vijfdejaars diepen naar keuze een techniek of technieken uit doorheen deze laatste 2 jaren. Dat kan ook een andere grafische techniek zijn die nog niet aan bod is gekomen. Of een combinatietechniek.

VISIETEKST GRAFIEKKUNST

Voorop staat de zoektocht naar zijn eigen identiteit en beeldtaal als kunstenaar /performer.

- Deze opdrachten liggen nooit helemaal vast en worden aangepast aan de noden en bagage van de individuele leerling.
- De opdrachten hebben meestal geen specifieke onderwerpen omdat die kunnen variëren over de schooljaren heen en soms gelinkt worden aan groepsprojecten. (festival, samenwerkingsprojecten, tentoonstellingen... enz)
- In grote lijnen liggen de technieken per leerjaar vast met als opzet dat de leerlingen de eerste 3 jaren de technieken onderzoeken en/of beheersen om ze in het 4de en 5de jaar uit te diepen en eigen te maken.

VISIETEKST BEELDENDE EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Beeldende en audiovisuele kunst is er voor iedereen die geboeid is door het fenomeen kunst. Je wordt meegenomen doorheen de geschiedenis en de actualiteit van de beeldende kunst. De maandelijkse museabezoeken geven je de kans om zelf oog in oog te staan met de kunstobjecten. Atelierbezoeken komen eveneens aan bod.

Vanuit deze ervaring wordt er in het atelier verder gewerkt. De tentoonstelling wordt uitgediept via teksten van kunsthistorici en de kunstenaar wordt in een specifieke context geplaatst. Niet alleen kunststromingen en stilistische vormaanduidingen komen aan bod, ook (kunst)filosofische invalshoeken worden aangereikt. Je leert er naar kunst kijken en proberen de gelaagdheid van kunstwerken te doorgronden. Wie zich verder wil verdiepen kan in de AHA!-ateliers de kunstpraktijk zelf ervaren. Olieverf, assemblage, aquarel, tekenen, hoogdruk,... zullen geen onbekenden meer zijn nadat je deze opleiding hebt voltooid.

Ben je gebeten door kunst? Wil je samen met geestesgenoten genieten van een tentoonstelling? Reflecteer je graag over kunst of wil je er gewoon meer over weten? Dan is dit atelier echt iets voor jou!

VISIETEKST BEELDENDE EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Atelier beeldende en audiovisuele kunsten

1. de tentoonstelling

Het materiële aspect van een kunstwerk.

De materiële context van een kunstwerk.

2. de theorie

De kunstgeschiedenis, de kunststromingen en de kunstactualiteit.

De formele analyse van een kunstwerk.

De kunstkritiek en de (kunst)filosofie.

3. beeldstrategieën

De kunstpraktijk: schilderen, houten, boetsen, tekenen, assemblage, druktechnieken, gemengde technieken, collages, fotografie, nieuwe media, ...

VISIETEKST BEELDENDEN EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Het atelier beeldende en audiovisuele kunsten (voorheen kunstinitiatie, kunstbeschouwing en kunstexploratie) bestaat uit deze drie pijlers.

Centraal staat de (museale) ervaring met het kunstwerk: hoe ziet kunst eruit en hoe wordt kunst gepresenteerd. Doorheen het jaar worden een 16-tal tentoonstellingen over gans België en de nabije buurlanden. Hierdoor komt de student in contact met verschillende soorten kunst, verschillende manieren van tentoonstellen en presenteren en verschillende museale contexten en architecturale condities.

Vanuit deze ervaring wordt er terug in het atelier zowel theoretisch als praktisch gereflecteerd. In het theoretisch gedeelte worden de studenten meegenomen in de geschiedenis en de context van de geziene kunstwerken. Indien de gelegenheid zich voordoet worden de lessen breder en nemen we een kijkje in de cultuurgeschiedenis en in de kunstfilosofie.

Ieder student presenteert ook zelf een actuele kunstenaar of een actueel kunstwerk die zijzelf boeiend, relevant of gewoon ook mooi vinden. De student doet dit naar eigen believe en kennis. Er worden geen vereisten gesteld, behalve dat de kunstenaar of kunstwerk actueel en relevantie heeft binnen de wereld van de actuele kunst (zoals een Documenta, de biënnale van Venetië of een gerenommeerd museum of galerij).

VISIETEKST BEELDENDE EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Het praktisch luik omvat de vele beeldstrategieën waaruit de kunstenaar kan putten. Er wordt kennisgemaakt met allerlei technieken, binnen de mogelijkheden van de academie. De studenten mogen dan ook zelf met de verschillende media aan de slag te gaan, vertrekkend vanuit de denkwereld van de geziene kunstenaar of kunststroming. Hierna worden ze aangemoedigd om binnen deze context zelf een artistiek idee uit te voeren. Het eindresultaat hoeft niet persé technisch of artistiek goed uitgevoerd te zijn maar wel affiniteit te hebben met de actuele beeldstrategieën waarmee de hedendaagse kunstenaar aan de slag gaat.

Op deze manier wordt de kunstbeleving en de kunstparticipatie van de studenten geleidelijk aan verdiept op zowel een inhoudelijk als een praktisch vlak. Studenten kunnen zich hierdoor geleidelijk aan oriënteren in musea en galerijen. Ze krijgen een inzicht in de context van het kunstwerk en hebben ook meer begrip van de materiële condities van een (actueel) kunstwerk.

VISIETEKST BEELDEND EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Opdeling leerdoelen:

Het 1ste, 2de en 3de jaar

DE TENTOONSTELLING - DE KUNSTENAAR

DE KUNSTGESCHIEDENIS - DE CONTEXT

DE KUNSTPRAKTIJK - TECHNIEKEN EN BEELDSTRATEGIEËN

inzicht krijgen in de kunststromingen

inzicht krijgen in de formele kenmerken van een beeldend kunstwerk

een beeld formeel kunnen analyseren

een inhoudsanalyse kunnen maken van een beeld

kennis hebben van kunstkritiek en (kunst)filosofie

inzicht hebben in de kunstpraktijk: schilderen, beeldhouwen, tekenen, conceptueel werken, assemblages, druktechnieken, gemengde technieken, ...

VISIETEKST BEELDEND EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Het 4de jaar en 5de jaar

DE TENTOONSTELLING - DE HEDENDAAGSE KUNSTENAAR

DE ACTUELE KUNST IN RELATIE MET HET VERLEDEN

DE KUNSTPRAKTIJK: ONDERZOEK EN ANALYSE van verschillende beeldstrategieën en beeldinhouden

HET BEELDEND ONDERZOEK aan de hand van een vooropgestelde opdracht:

analyse van hedendaagse beeldstrategieën van actuele kunstenaars

creatie van een artistiek idee

inhoudelijk onderbouwen van een artistiek idee

creatie van een beeldstrategie aan de hand van een artistieke inhoud

Specialisatiegraad

HET BEELDEND ONDERZOEK en DE EIGEN KUNSTPRAKTIJK aan de hand van een zelfgekozen thema:

analyse van hedendaagse beeldstrategieën van actuele kunstenaars

creatie van een artistiek idee

inhoudelijk onderbouwen van een artistiek idee

creatie van een eigen beeldstrategie aan de hand van een eigen artistieke inhoud

VISIETEKST BEELDENDEN EN AUDIOVISUELE KUNSTEN

Mijn taak als atelierleraar

De klaspraktijk:

- > De beginsituatie van iedere student is anders
- > Wat zijn de leervragen van de student?

Ontwikkeling van de beeldende taal:

- > Hoe stimuleer ik exploreren en experimenteren?

Differentiatie en klasorganisatie:

- > Welke methodieken gebruik ik bij een heterogene klasgroep?
- > Hoe organiseer ik het atelier op een flexibele manier?

Anders evalueren:

- > Hoe evalueer ik breed?

VISIETEKST TEKENKUNST

Kijken. Een teken achterlaten. Vertrekkende van een lijn, vorm, toon, kleur, diepte, gevoel, illusie creëren. Eindeloos veel mogelijkheden met allerlei materialen.

Tekenen is de meest directe beeldscheppende vorm. Haar volkomen vrijheid, haar autonomie, haar creatieve betekenis, haar communicatieve waarde, haar geestelijke geconcentreerdheid dankt de tekening aan de uiterste eenvoud van haar uitdrukkingsmiddel: de lijn. Met die lijn wordt de vorm van het object omschreven. Schaduwen en toonwaarden worden toegevoegd door arceren en wassen. Het karakter van de tekening hangt in grote mate af van het materiaal en de manier van tekenen. Doorheen de opleiding maak je kennis met een brede waaier aan technische mogelijkheden. Belangrijk is het aanleren van de basis voor de opbouw van een tekening.

Naast het stilleven en het landschap staat het menselijk lichaam centraal. Via model- en portret wordt deze in al haar facetten belicht.

VISIETEKST TEKENKUNST

Het atelier tekenkunst bestaat uit 2 luiken, die wekelijks omwisselen:

Week 1. het 'stil'leven als ruimtelijk object en de 2D-modellen

In het atelier wordt er zowel naar ruimtelijke objecten als het stilleven en botanische gegevens als naar (eigen genomen) foto's gewerkt.

Via verschillende thema's worden verschillende tekentechnieken en leerinhouden aangereikt en bestudeert.

Week 2. het levend menselijk model

Het portret: tekenen naar het hoofd van de medestudenten.

Het lichaam: tekenen naar gekleedde en naakte menselijke lichamen.

Ook deze onderwerpen worden onderworpen aan verschillende tekentechnieken en leerinhouden.

VISIETEKST TEKENKUNST

Leerdoelstellingen per jaar:

In het eerste en tweede jaar worden de **verschillende tekentechnieken** en de relatie tussen de techniek en de verschillende papiersoorten aangeleerd.

Vormstudie en waarnemingsteken staan centraal, vooral aanleren van het opmeten van verhoudingen. Naast de verhoudingen moeten de objecten in de ruimte weergegeven worden. Dit gebeurt met het één- of toevluchtpunten perspectief en het perspectief van ronde vormen. Als het object in de ruimte geplaatst is moet het nu zelf een volume krijgen door het aanleren van diverse schaduwtechnieken.

Ook wordt er aandacht besteed aan **formele begrippen** als kader, lijn, vorm, vlak, volume, toon, structuur, verhouding, contrast, ritme en compositie. Dit aan de hand van eenvoudige stilleven, landschappen en natuurmaterialen.

In de wekelijkse **model- en portretstudies** moeten zich vooral concentreren omtrent houding, verhouding en volume, rust en beweging en materiaalgebruik. Ook wordt er gewerkt naar anatomische correctheid van het lichaam. Voor het portret komt de kopstudie (de opbouw van een kop) op de eerste plaats.

VISIETEKST TEKENKUNST

In het derde en vierde jaar wordt hetgeen wat in het eerste en tweede jaar aangeleerd werd doorgedreven: **de techniek moet beheerst worden** zodanig dat er op formeel vlak eigen beslissingen genomen kunnen worden. Het juiste gebruik van verschillende materialen en de combinatie van verschillende technieken komen aanbod.

Er moet gestreefd worden naar **evenwichtige composities**, aandacht hebben voor het **modeleren** door gebruik van licht en schaduw en **een ontwikkeling van de visuele waarneming**. De stillevens worden complexer: kantelende balk- en cilindervormen en vogel- en kikkvorsperspectief. In het landschap wordt er gestreefd naar een atmosferische perspectief en wordt er gebruik gemaakt van een breed scala van tonaliteiten.

De restvorm wordt ook een element in de tekeningen met meer aandacht voor de picturale ruimte. Ook wordt er gestreefd naar een realistischer weergave van texturen en objecten.

In de model- en portretstudies wordt al **een doorgedreven studie** van het model gevraagd. Met naast de aandacht voor verhoudingen en volume ook verkortingen en anatomische details. In de portretstudies moet er nu ook aandacht gaan naar de gelijkenis.

VISIETEKST TEKENKUNST

In het vijfde jaar is vooral de **eigen creativiteit** van belang: een **persoonlijke interpretatie** aan de hand van de verschillende technieken van een stilleven, een natuurstudie, een model en een portret.

ALGEMENE VAKLEERINHOUDEN:

DE LIJN

Eerste en tweede jaar: Kennismaken met verschillende lineaire manieren van tekenen

Scherpe en harde lijnen

Verdoezelende lijnen

De combinatie van zachte en harde lijnen

Schetsmatige lijnvoering

Arceringstechnieken: tekenen met een veelheid van lijnen

Dikke en dunne lijnen.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar: Ontdekken van een lineaire tekenmethode aan de hand van verschillende materialen

Verschillende soorten pennen (rietpen versus profielpen)

Verschillende soorten penselen (plat, rond, hard en zacht)

Verschillende soorten potloden (conté, houtskool, grafiet)

Verschillende soorten krijten (pastelkrijt versus pastelpotlood)

Negatief werken: lijnen uitgommen.

Vijfde jaar: Door het toepassen van de vorige leerinhouden wordt gestreefd dat de lijn in het vijfde

jaar een persoonlijke signatuur wordt.

HET VLAK

Eerste en tweede jaar: Kennismaken met een vlakmatige manier van tekenen

Sterk afgelijnde vlakken

Vlakken die overgaan in een lijn of een ander vlak

De combinatie van afgelijnde vlakken en zachtere vlakken

Schetsen met vlakken: vanuit het volume een vorm aanzetten

Modeleren met vlakken: door verschillende richtingen volume creëren.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar: Ontdekken van een vlakmatige tekenmethode aan de hand van verschillende materialen

Verschillende soorten staafjes: conté, pastel en houtskool

Vlakken creëren door te schilderen of in te kleuren

Verschillende soorten krijten (pastelkrijt versus pastelpotlood)

Negatief werken: vlakken creëren door de achtergrond of de omringende vlakken te verdonkeren

Negatief werken: volume creëren door vlakken weg te gommen.

Vijfde jaar: Door het toepassen van de vorige leerinhouden wordt gestreefd dat het vlak in het

vijfde jaar op een persoonlijke manier gebruikt wordt.

DE COMPOSITIE

Eerste en tweede jaar:

Evenwichtige bladschikkingen door gebruik te maken van centrale, symmetrische, piramidale en geometrische composities.

Zoeken naar evenwichtige cadrages in een stilleven of in fotodocumentatie

Relatie vorm en restvorm.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar:

Diagonale- en bewegingscompositie.

Evenwichtscompositie op wiskundige basis: de gulden snede.

Over-all composities.

Overlappingsen.

Vijfde jaar: Door het toepassen van de vorige leerinhouden wordt een vijfde jaar verondersteld deze allen onder de knie te hebben.

WAARNEMING EN VORM

Eerste en tweede jaar: Ontwikkelen van de visuele waarneming door:
meten en opbouwen
zien van verhoudingen

Derde en vierde jaar:

Inzicht hebben in de opbouw en de constructie van de objecten en model.

Inzicht hebben in de opbouw en constructie van complexe gehelen.

Natuurgetrouwe weergave.

VISIETEKST TEKENKUNST

Vijfde jaar: Door het toepassen van de vorige leerinhouden wordt gestreefd dat de student een inzicht verworven heeft in het individueel model en de complexe geheel. Dat de student een complex geheel kan vertalen naar het platte vlak doordat hij of zij het gegeven kan vormelijk analyseren.

PERSPECTIEF

Eerste en tweede jaar: Kennismaken met de theorieën omtrent het perspectief: Één- of toevluchtpunten en cilindervormen.

Deze theorieën toepassen met eenvoudige stillevenen.

Dieptewerking in het landschap weergeven door gebruik te maken van coulissenperspectief.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar:

Het perspectief in complexe stillevenen kunnen toepassen.

Het perspectief in landschappen kunnen toepassen met tonaliteiten (cfr. Kleurperspectief of atmosferisch perspectief) en graduele ordonnantie.

Ruimtewerking weergeven met gebruik maken van contrapuntische ordonnantie of repoussoir.

Toepassen van kikvors- en vogelperspectief.

Naargelang de techniek kiezen voor een picturale (belang van de ruimte rondom het object) of een lineaire ruimte (belang van het object op zichzelf)

Vijfde jaar: Het perspectief beheersen en naargelang het werk keuzes kunnen maken in de verschillende mogelijkheden om een ruimtewerking te bekomen.

LICHT

Eerste en tweede jaar:

Aanleren van verschillende schaduwtechnieken: arceren, modeleren, doezelen, uitgommen en tonaal werken met verschillende technieken.

Modeleren door licht-donkercontrasten, door eigen-schaduw en slagschaduw.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar:

Modeleren door een breed scala van toonverschillen te gebruiken.

Composities opbouwen met clair-obscur.

Vijfde jaar: Door het toepassen van de vorige leerinhouden kan de student het licht gebruiken om emotionaliteit in het werk te brengen. Clair-obscur kan het drama verhogen, er kunnen combinaties gezocht worden met sterke modelés en 'platte' tekeningen.

KLEUR

Eerste en tweede jaar:

Mengen van kleuren: primaire, secundaire en tertiaire kleuren.

Gebruik maken van het complementair kleurcontrast.

Gebruik maken van tonaliteiten.

Streven naar objectgebonden kleuren.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar:

Kwaliteitscontrasten en licht-donkercontrasten.

Kleurperspectief in het landschap.

Objectgebonden kleuren en verschijningskleuren.

Vijfde jaar: In het vijfde jaar kan de student in plaats van een cerebraal kleurgebruik toe te passen

volledig overgaan tot een impressief kleurgebruik. De student kan zo de nadruk leggen op de emotionele betekenissen van kleur op de essentie van het afgebeelde te verhevigen (cfr. het fauvisme).

MATERIAAL

Eerste en tweede jaar:

Verschillende tekenmaterialen leren kennen en hanteren.

Ervaren hoe verschillende materialen zich gedragen op verschillende dragers.

VISIETEKST TEKENKUNST

Derde en vierde jaar: Combineren van verschillende technieken en weten welke technieken best niet gecombineerd worden.

Vijfde jaar: Creatief omgaan met verschillende materialen en ondergronden.

OMTRENT HET MATERIAAL IN HET ATELIER:

Het tekenmateriaal in het atelier is per grondstof georganiseerd en er wordt gestreefd naar een zo volledig mogelijk gamma (zuivere grondstof, potlood, staafvorm, vloeibare vorm, ...) binnen de grondstof.

Ook zijn er heel wat soorten papier in de academie aanwezig maar de studenten worden wel aangeraden om nu en dan een tekenwinkel binnen te springen en verschillende soorten (naar eigen voorkeur) aan te kopen.

OMTRENT DE LEERJAREN IN HET ATELIER:

De opdeling in studiejaren in het atelier tekenkunst is slechts indicatief. Via het intakegesprek aan het begin van het schooljaar wordt bepaald waar de student zichzelf plaatst.

VISIETEKST TEKENKUNST

Er zijn 3 indelingen in het atelier:

- > de studenten die klassikaal aan opdrachten werken.
- > de studenten die individueel aan vooraf bepaalde opdrachten werken.
- > de studenten die individueel werken.

Tijdens het intakegesprek kunnen studenten en de leraar zelf al individuele doelstellingen bepalen, dit aan de hand van het nieuwe leerplan. De student kiest zelf zijn competenties en doelstellingen waar hij of zij naar streeft aan de hand van een zelfgekozen volgorde van de 5 rollen om zo te streven naar een UNIEKE TEKENSTIJL en de UNIEKE IK.

SPECIALISATIEGRAAD:

Belang van de artistieke eindcompetenties:

individuele gedrevenheid tonen

creëren en innoveren

vakdeskundigheid inzetten

relaties bouwen en samenwerken

presenteren

VISIETEKST TEKENKUNST

De student kiest vrij zijn of haar thema. Dit thema wordt aan het begin van het jaar door de student schriftelijk of mondeling voorgesteld met beeldende referenties in de beeldende kunst.

Doelstelling afstudeerproject:

- een onderzoek starten en enigszins voltooien
- een concept bedenken en daaraan visuele resultaten koppelen
- het proces documenteren en argumenteren
- kritisch reflecteren omtrent het proces en het resultaat
- bronnen en referenties gebruiken en toelichten
- het onderzoek presenteren als een geheel

extra doelstellingen:

- interdisciplinair denken en uitvoeren
- kennisnemen van de andere ateliers binnen de academie

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Beeldhouwen is onderzoeken, is werken met 3D vormgeving die zeer specifieke eisen stelt. Constante daarbij is de relatie tussen vorm, ruimte en materie. In het atelier biedt de docent/kunstenaar daartoe een aantal uitgangspunten aan waarbij de inbreng van de leerling geïntegreerd wordt. De thema's zijn daarbij geen doel maar slechts een uitgangspunt tot onderzoek. Deze worden stapsgewijs en volgens moeilijkheidsgraad uitgewerkt. Gezien de cursus procesgericht is kan de leerling volgens zijn/haar eigen ritme en vaardigheden werken.

We hebben niet alleen aandacht voor het resultaat, maar ook voor de ervaring en het inzicht dat deze verwerft.

In het atelier kan de student zich ontplooien en leert hij/zij alle technieken die eigen zijn aan deze kunstvorm, zoals: boetseren met klei, bakklei, gieten met gips of brons, houten in steen en hout, werken met metaal, polyester, beton, lood, karton, enz. om tot een drie-dimensioneel werk te komen.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Het academiejaar wordt in het atelier Beeldhouwen en Ruimtelijke kunst opgedeeld in een aantal grote ankerpunten en afhankelijk van het leerjaar of de vraag of nood van de student wordt er van daaruit verder uitgebouwd en uitgediept.

De grote ankerpunten (de kapstok) binnen het atelier Beeldhouwen en Ruimtelijke Kunst zijn:

1. Waarneming
2. De gesloten natuurvorm (enkel 1ste leerjaar)
3. Het figuur (+ houwstudie)
4. Gieten met gietklei (in een specifieke mal – enkel 1ste en 2de leerjaar)
5. Brons
6. De archeologische vondst
7. Modelstudie

Voor het 5de jaar en Specialisatie wordt er een aangepast traject voorgesteld dat verderop in deze visietekst aan bod komt.

Hieronder worden de grote ankerpunten wat nader verklaart en worden er ook leerjaren aangekoppeld. Er kan afgeweken worden van de koppeling met de leerjaren in functie van het leertraject van de student.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

1. Waarneming

Het reliëf (1ste leerjaar):

Een portretstudie naar eigen voorbeeld (documentatie)

- Opbouwen met klei op een structuur.
- Afgieten van een negatieve mal met gips
- Stamperen met bakklei en afwerken ervan (drogen van de mal).
- Afwerken met een patine.

De torso (2de leerjaar):

Een persoonlijke interpretatie naar keuze uit gipsen voorbeelden. Boetseren met klei al dan niet rond een armatuur, afgieten, bestendigen (bakklei, gips, beton,...) en afwerken. Eventueel vertrekkende van de basisvorm kan een vereenvoudiging, een stilering, een abstrahering,... (dus weggaand van de waarneming) doorgevoerd worden.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Het portret (3de leerjaar):

Een onderzoek met fotomateriaal, model, gipsmodel naar een treffende gelijkheid (verschillende van identiek) in een uitwerking zoals voorgaande.

Het portret (4de leerjaar):

Een persoonlijke verwerking van het onderwerp waarbij het waarnemende aspect niet noodzakelijk primeert. Uitwerking zoals voorgaande.

2. De gesloten natuurvorm

Voor het 1ste leerjaar:

Aansluitend op het reliëf worden de basistechnieken herhaald in 3D: boetsen rond een armatuur, afgieten met gips, bestendigen met bakkei en patineren. Aandacht bij de natuurvorm voor het eenvoudig en gesloten karakter → individuele bespreking van de voorbeelden. Aandacht bij het indelen van de stukken van de negatieve mal naar conische delen.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

3. Het figuur

Algemeen:

Een – eigen – uitwerking van een figuratie geïnspireerd op kunsthistorische voorbeelden, fotodocumentatie, tekeningen,... en uitgewerkt als voorstudie. Deze laatste zal dienst doen als voorbeeld voor de uitvergroting en mogelijks bij de bepaling van de armatuur.

1ste en 2de leerjaar:

Maken het niet te moeilijk en baseren zich op een eenvoudige en gesloten vorm. Gebruik bij de uitwerking de aangeleerde technieken.

3de en 4de leerjaar:

Een persoonlijke invulling van – de figuur – waarbij de uitvoeringstechniek vrij is.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Houwstudie:

Wordt gekoppeld aan de figuur. M.a.w.: de voorstudie, een vereenvoudiging van het geheel of een deel ervan worden gehouwen uit o.a. allerlei steensoorten (zand- en kalkgesteenten, speksteen, albast,... zelfs samengestelde stenen zoals allesbeton), houtsoorten (liefst zachte),... zelfs in sommige kunststoffen kan er gehouwen worden. Houwen is namelijk wegnemen van materiaal. Aandacht voor de nieuwe technieken en nieuwe materialen.

4. Gieten met gietklei – in een specifieke mal

Algemeen:

Het thema is organische abstractie (met mogelijks referentie naar figuratie).

1ste en 2de leerjaar:

Probeer een stuk mal uit 2 conische delen te bekomen.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Werkwijze = met boetseerklei wordt de vorm volledig in 3D uitgewerkt. Deze wordt in conische delen voorzien van een gipsen gietmal. Met gietklei (rood) wordt x-maal gereproduceerd). Een 2-tal per persoon worden in raku-techniek omgezet.

5. Brons

1ste en 2de jaar:

De zandkast. Aanleren van het aanbrengen van gietkanaal, ontluchters en gietgrip. Thema: Een juweel sculptuur in bakklei (het voorwerp dient hard te zijn om in het zand te duwen).

2de en 3de jaar:

Aansluitend op voorgaande: geometrische abstractie. Met wassen gietplaten tot een abstract gegeven komen. Dit werk (max.20 cm) wordt omgezet volgens de verloren-was-techniek. Planmatig te werk gaan: meten, snijden, aan elkaar zetten.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

6. De archeologische vondst

1ste en 2de jaar:

Baseer je op een werkelijke archeologische vondst en maak daarvan een voorstudie in bakklei. De uitwerking is vrij.

3de en 4de jaar:

Ga na wat iets archeologisch maakt, zoals verweerdheid, presentatie, hersamenstelling, imitatie, vervalsing,... Terug een voorstudie vooraleer met de vrije uitwerking te starten.

7. Modelstudie

Voor alle leerjaren:

Een 8-tal modellessen waarbij meestal 1 houding per les in bakklei wordt uitgewerkt. Het is een schets in klei waar de verhoudingen van het lichaam onderzocht worden (niet het detail). Er zal terug een detailstudie of een deel uit het geheel tijdens 1 van de lessen voorzien zijn.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Er wordt terug vertrokken van heel eenvoudig tot moeilijkere houdingen. De laatste lessen mogen de studenten de houdingen mee bepalen.

Het 5de leerjaar:

Voor de voorstelling bij het jureren is er een samenstelling van – eigen – en aaneensluitende werken nodig. Deze worden al dan niet mondeling toegelicht. De keuze wordt gemaakt uit de voorgaande 5 jaarplannen. Er kunnen werken hernomen worden of beter uitgewerkt. De keuze wordt rond Pasen individueel bepaald aan de hand van persoonlijke documentatie. Het gaat niet om de kwantiteit maar om een presentatie van een eigenheid.

De Specialisatie:

In het 2de jaar wordt verondersteld een – persoonlijk – thema te ontwikkelen met een – eigen – taal en liefst met een voorkeur voor een materiaal en techniek. Alles wordt tijdig besproken en er wordt een ontwikkelingsmethode gehandhaafd: documentatie, tekenen, voorstudie, bespreken, uitvoeren, afwerken om uiteindelijk te presenteren.

VISIETEKST BEELDHOUWEN EN RUIMTELIJKE KUNST

Voor de specialisatie is er een tentoonstelling in mei voorzien. Hoe de eindevaluatie er zal uit zien moet nog op punt gezet worden met de collega's van de andere specialisatiegraden. Iedereen maakt optimaal gebruik van de mogelijkheden die in het atelier worden aangeboden om 2 unieke jaren mee te maken. Het 1ste jaar specialisatie zal op het einde van het academiejaar geëvalueerd worden en indien de student bewezen heeft dat hij/zij over de nodige artistieke competenties beschikt om het 2de jaar aan te gaan mag hij/zij over gaan.

Extra:

Specifieke data i.v.m. bronsgieten, modelstudie, raku, les patineren, Lesvrije dagen zijn terug te vinden op de kalender in het atelier.

VISIETEKST SCHILDERKUNST

Schilderkunst is beeldend onderzoeken, waarbij verf een centrale rol speelt. De discipline schilderkunst omvat verschillende technieken. De transparantie van aquarel, de complexiteit en tastbaarheid van olieverf, de snelheid van acrylverf. Deze komen aan bod, al dan niet in combinatie met elkaar. De basis van dit atelier vertrekt vanuit de waarneming en het leren kennen van je materie. Aan de hand van gevarieerde opdrachten verkent de leerling de grenzen van realiteit en abstractie, materialiteit en vluchtigheid. Geleidelijk aan ontdekt de leerling op een persoonlijke manier de eigenheid en authenticiteit van het werken met de materie verf. Deze zoektocht naar een eigen uitdrukkingsvorm verloopt explosief of juist heel ingetogen, telkens met een bijzondere aandacht voor het metier van het schilderen. Het experimenteren neemt hier dan ook een prominente rol in, waardoor nieuwe inzichten bij elk werk verworven worden en nieuwe keuzes kunnen gemaakt worden bij een nieuw werk. Doorheen deze opleiding legt de leerling een parcours af dat resulteert in schilderijen met een unieke stijl.

VISIETEKST SCHILDERKUNST

In het eerste jaar van de vijfjarige opleiding verkent de leerling het medium verf aan de hand van waarnemingsoefeningen. Bedoeling hierbij is dat de leerling leert kijken, en een driedimensionaal beeld kan omzetten naar tweedimensionaal vlak (vakman). Hierbij ontdekken zij tevens de mogelijkheden van verf, olieverf in hoofdzaak, en hoe ze de materie naar hun hand zetten (onderzoeker). De opdrachten zijn uiteenlopend, waardoor een ruim aanbod aan waarnemingsoefeningen aan bod komt. Hierin kan de leerling ook persoonlijke keuzes maken en geleidelijk aan ontdekken waar zijn of haar interesse vooral naar uitgaat (kunstenaar).

Gedurende het tweede en derde jaar werken de leerlingen via opdrachten. Deze opdrachten zijn divers van aard en opener. De opdrachten zijn er eerder als vertrekpunt om tot een eigen en persoonlijke beeldtaal te komen (kunstenaar). Door de verscheidenheid aan opdrachten, kunnen de leerlingen ook zelf kiezen waarmee ze aan de slag gaan. Dit zorgt dat de leerling ook zelf keuzes zal moeten maken en telkens een beeldonderzoek moet starten (onderzoeker). Verschillende materialen binnen de schilderkunst kunnen hier ook verder uitgediept en onderzocht worden (vakman).

VISIETEKST SCHILDERKUNST

Het vierde en vijfde jaar bestaat hoofdzakelijk uit zelfonderzoek (**onderzoeker**). Leerling worden gestimuleerd om met eigen beeldmateriaal aan de slag te gaan. Onderzoek naar persoonlijke beeldtaal, schriftuur, stijl staat centraal (**kunstenaar**). Schilderkundige technieken (al dan niet met elkaar gecombineerd) worden naar de hand gezet en de leerling ontdekt zijn eigen unieke manier van omgaan met de materie verf (**vakman**). Op het einde van deze twee jaren moet de leerling capabel zijn om zijn werk te presenteren en voor te stellen (**performer**).

Graag verwijs ik verder naar de specifieke doelstelling uitgeschreven voor het atelier schilderkunst, dit aanvullend op bovenstaande tekst.

Elke leerling is uniek en legt dus ook zijn eigen parcours af. Uiteraard kan er afgeweken worden van deze visie op de vijfjarige opleiding. Bijvoorbeeld: iemand stroomt in en heeft geen nood aan waarnemingsoefeningen. In dit geval kan een individueel traject uitgeschreven worden. Deze structuur staat niet vast en is aanpasbaar aan de noden van elke leerling op zich.

VISIETEKST SCHILDERKUNST

De atelierwerking is zodanig opgesteld dat leerlingen ook elkaars leerling-meester zijn. Door onderlinge gesprekken onder elkaar en samenwerking op de ateliervloer komen leerlingen ook tot nieuwe inzichten en krijgt men meningen van verschillende personen **(samenspeler)**.

Elke maand is er een modelles. Hierbij sluit elke leerling aan. Waarneming blijft belangrijk en het oefenen van model is daar een uitstekend uitgangspunt voor. Leerling ontdekken in deze modellessen hoe ze snel met materie verf kunnen omgaan en maken hierdoor snellere keuzes. Wat men hier inziet en leert, kan meegenomen worden naar de atelierpraktijk.

Leraar in het atelier:

Elke leerling is uniek, en heeft dus ook behoefte aan een individueel, op maat gemaakt traject. De leerling moet gestimuleerd worden tot persoonlijk vormgeven en ontdekken van een eigen beeldtaal met materie verf. Permanente evaluatie is hierin van groot belang en ook het proces speelt een belangrijke rol. Aangeven en aanleren van verschillende technieken is de basis. Hierna moet de leerling kunnen losgelaten worden om op individuele basis verder te ontdekken. Deze ontdekkingstocht kan niet gestuurd worden, maar kan wel door begeleiding en gesprekken tot andere wegen leiden, om zo opnieuw nieuwe inzichten te verwerven.

VISIETEKST MIXED MEDIA KUNST

Het atelier Mixed Media Kunst bevat een ruime waaier aan mogelijkheden. Het is dan ook een dynamisch experimenteel atelier waar je uiteenlopende projecten kan realiseren en dit zonder enige vorm van voorkennis.

Doorheen de veelzijdige aanpak bekom je een zeer persoonlijk werk. Het kan resulteren in een vlak of ruimtelijk werk, een assemblage of zelfs een installatie. Daarbij speelt de keuze aan materiaal een heel belangrijke rol, en wordt de aandacht gericht op het hergebruiken van bestaande materialen en de integratie van vind- en recuperatiematerialen.

Je ontdekt in het atelier enerzijds traditionele technieken zoals fresco en encoustiek, maar anderzijds ook de hedendaagse technieken in 2D en 3D, zoals collages, giethars, papierporselein, verwerken van organische materialen, enz.

In het atelier kan een beknopte initiatie glastechnieken aan bod komen. Zo vind je op een experimentele wijze, doorheen deze zeer uitgebreide waaier aan mogelijkheden, een zoekproces in materie, inhoud en context. Met het uiteindelijke doel het creëren van een eigen beeldtaal.

VISIETEKST MIXED MEDIA KUNST

In de eerste plaats komt de “kunstenaar” aan bod doordat de richting echt de mogelijkheden biedt om een eigen beeldentaal te ontwikkelen. Alles wordt in de context geplaatst van de hedendaagse kunstgeschiedenis.

De leerling kiest zelf zijn vertrekpunt binnen de mogelijkheden van de opdracht en ontwikkelt zo snel een eigen beeldtaal.

De “onderzoeker” komt sterk aan bod in deze richting door het experimenteel karakter, al snel wordt de leerling kritisch over zijn eigen werk door het afwegen van wel of niet dingen toe te voegen of anders te gebruiken.

De “vakman” komt aan bod door de vele mogelijkheden van techniek en uitvoering. Er worden zowel oude technieken aangeleerd zoals encoustiek als hedendaagse technieken zoals bijvoorbeeld epoxyhars. Doorheen de specifieke “techniek/praktijk lessen” krijgt de leerling inzicht en ontwikkelt door oefenen de vaardigheden.

VISIETEKST MIXED MEDIA KUNST

De “performer” is hier van groot belang omdat vaak pas het werk tot zijn recht komt door goed te presenteren. Dingen worden soms ook in context bij elkaar geplaatst of op ongewone dragers getoond. Soms zelf in samenhang met andere disciplines zoals andere disciplines zoals klank, projectie, belichting.

De “Samenspeler” komt ook aan bod door het samen creëren binnen de atelierruimte en door respect te tonen naar kunstwerken van medeleerlingen en het algemeen gebruik van de materialen uit het atelier.

Na deze competenties te hebben bereikt wordt de “unieke ik” verder ontplooid door het zich vormen van eigen beeldtaal en voorkeur van materiaal en techniek. Zo wordt er een hedendaagse kunstenaar ontwikkeld.

VISIETEKST PROJECTATELIER

In het project atelier worden studenten aangespoord tot een persoonlijk beeldonderzoek. Het is de bedoeling dat iedere student zijn/haar parcours bewandelt. Het project atelier is geen specifiek vak atelier, maar richt zich eerder tot mensen die op zoek zijn naar zelfexpressie binnen de beeldende kunsten, zonder zich te moeten binden aan 1 specifieke techniek.

Nieuwe leerlingen die 'iets' met kunst willen doen, maar nog twijfelen of ze nu driedimensionaal (zoals in beeldhouwen en keramiek) of tweedimensionaal (tekenen, schilderen, grafiek, fotografie) willen werken, zitten in het projectatelier perfect op hun plaats. Startend vanuit een inhoud, plaats of bepaald materiaal word je regisseur van je eigen project. Je zoekt de meest geschikte middelen om je doel te bereiken, of dit nu verf, lijm, textiel, potlood, klei, gips, hout, fotografie, film of een combinatie van enkele van deze materialen/disciplines is.

Heb je reeds één of meerdere opleidingen (beeldhouwen, keramiek, schilderen, tekenen...) achter de rug, dan kan je in het projectatelier de gevolgde opleiding(en) gaan uitdiepen, zowel inhoudelijk als technisch. Er worden nieuwe invalshoeken aangeboden van waaruit je je eerder gevolgde disciplines anders en/of intenser kan benaderen.

Er wordt steeds gewerkt rond een thema. Vandaaruit vertrekken we. Er zullen concrete startopdrachten zijn, gelinkt aan het thema, waarbij ook verschillende technieken aangeleerd worden via workshop momenten.

VISIETEKST PROJECTATELIER

De opdrachten zijn dus een startpunt en bieden houvast . Je leert op je eigen tempo, gaat je eigen weg en ontdekt...

De student ziet deze startopdrachten als een uitdaging, waarbij mislukking, verdwaling en onzekerheid binnen het beeldonderzoek moeten aanvaard worden. De zoektocht is hierbij belangrijker dan het resultaat.

Het wordt een onophoudelijke zoeken, vaak zonder eindstation, maar met prachtige tussenstops.

Zie het als een soort “Camino” waarbij je onderweg van alles meemaakt, ervaart, beleeft.

Het projectatelier vraagt een open geest.

Dialogo, brainstormen en uitwisselen en delen van ideeën zijn een belangrijk onderdeel van het project atelier: het leren verwoorden, duiden en bespreken van hoe en waarom je iets zus of zo aanpakt, werkt zeer inspirerend voor jezelf en je medestudenten. Het ontleden van je eigen probeersels, maar ook het bekijken en bespreken van het beeldend werk, vormt een onderdeel van de cursus.

Bijhouden van een atelier dagboek, schetsboek, documentatie map, is essentieel.

VISIETEKST PROJECTATELIER

Van waar kom je, welke weg heb je afgelegd, waar haal je je inspiratie vandaan, in wat resulteerde dit, welke zijwegen heb je genomen...

Je kan dit doen via aantekeningen, schetsen, foto's ...

Op die manier kunnen student en docent samen het onderzoek proces beter opvolgen.

Concreet:

Werken rond een thema

Start opdrachten

Atelier dagboek bijhouden

Workshops waarbij een techniek aangeleerd wordt

Dialog

VISIETEKST GLASKUNST

Glas is een mysterieuze materie. In het atelier Glaskunst worden de vele aspecten van glas ontdekt door middel van een zoektocht doorheen licht, kleur en vorm. Glas kan men snijden, strooien, lijmen, smelten, vervormen, polieren, assembleren met andere materialen.... Het resultaat is vlak of ruimtelijk, gekleurd of geschilderd, transparant of opaak, kortom heel gevarieerd. Het artistieke proces uit zich eerst in het ontwerp van compositie, kleur en vorm. Daarna volgt het begrijpen en correct uitvoeren van de technische kennis: leren fuseren, slumpen, verbuigen, vormsmelten, pate de verre, tekenen en schilderen op glas, combinaties met andere materialen, allerlei malvormen en zandvormen....

Stapsgewijs, op ieder zijn niveau wordt de leerling begeleid doorheen de glaswereld. De studenten ontwikkelen een denkproces in functie van het materiaal om zo tot een persoonlijk en origineel beeldend werk te komen. Door de artistieke aanpak, experiment en onderzoek vormt ieder een eigen artistieke beeldtaal. Dit allemaal zonder enige vooropleiding.

In de eerste plaats komt in dit atelier de “vakman” aan bod. Dit door de eerste stappen in techniek, materiaal en basisvaardigheden te beheersen. Mogelijkheden van materiaal en medium worden stapsgewijs verkend. Vooral “oefenen” is hier noodzakelijk.

VISIETEKST GLASKUNST

De “onderzoeker” experimenteert in kleine testjes wat de mogelijkheden zijn van het materiaal. Hij leert ook uit onderzoek van medestudenten en algemene technieklessen. Al snel worden eigen horizonten sterk uitgediept.

De “kunstenaar” komt aan bod door de ontwikkeling van een eigen beeldtaal in ontwerp, daarna uitvoering en afwegen van bekomen resultaten en wat er verder mee moet gebeuren. Hij stelt ook de materie glas in context tot de hedendaagse kunst.

De “performer” wil zijn artistiek bekomen werk zo goed mogelijk tonen/presenteren, veelal in een context van andere materialen zodat het element “glas” zo goed mogelijk tot zijn recht komt.

De “samenspeler” toont zich individueel tegenover het atelier en zijn medestudenten, hij toont respect voor andere werken en materiaal uit het atelier. Samenwerken is noodzakelijk aangezien het vaak gaat om zware of onhandige werken en hun mal gaat, plus het gebruik van de ovens is gemeenschappelijk.

Door het nastreven van deze competenties komt de reeds aanwezige “unieke ik” tot een geslaagde glaskunstenaar die zich daarin verder in ontwikkeld heeft.

VISIETEKST ARTISTIEK PERSOONLIJK TRAJECT

Het artistiek persoonlijk traject is een atelier voor de student die zich als kunstenaar volledig wil ontplooien. Vanuit een eigen artistiek onderzoek gaat de student een traject aan met de inhoudelijke en technische ondersteuning vanuit het team hogere graad.

Studenten binnen dit atelier ontwikkelen een kunstenaarsattitude waarin de mentor meereist in hun traject. Het atelier daagt de student uit zich te verdiepen, een engagement aan te gaan en werkt aan een kwaliteitsvol portfolio. Een belangrijke factor binnen het atelier vormt het spreken over en het presenteren van zowel het proces als het product.

Toelating voor het atelier gebeurt via een selectieprocedure.

VISIETEKST SPECIALISATIE

In het Specialisatie atelier wordt de leerling aangemoedigd om zelf keuzes te maken en een eigen project binnen zijn/haar artistieke discipline te ontwikkelen. Uitdieping, artistieke zelfstandigheid, creatieve vrijheid en een flinke dosis zelfvertrouwen zijn hier essentieel.

Specialisatie is enkel toegankelijk voor de student die in het bezit is van een getuigschrift Hogere Graad of beroepskwalificatie voor de gekozen optie.

Toelating tot het atelier gebeurt via een selectieprocedure, je dient je hiervoor aan te melden op het AHA!-secretariaat (de data voor aanmelden worden gecommuniceerd via de website, programmaboekje en AHA!-secretariaat).

Selectie verloopt op basis van intake gesprek en portfolio. Het aantal plaatsen binnen dit atelier zijn beperkt.

BLIJVENDE ONDERSTEUNING

Het is belangrijk dat na de opstart van het Kunstig Competent verhaal er een blijvende opvolging is onder het AHA!-team.

Zo kunnen volgende vragen aan bod komen om die verdere opvolging te ondersteunen:

1. Hoe zorgen we er voor dat de artistieke competenties zichtbaar zijn in alle ateliers?
2. Hoe pakken we in het in 1ste en 2de graad aan om de studentjes vertrouwd te laten worden met de rollen en de te bereiken competenties. Beiden gaan inhoudelijk verschillend zijn maar kunnen op een speelse en/of artistieke wijze aan bod komen.
3. Hoe pakken we het aan in de 3de graad. Via hetzelfde infomoment als bij de 4de graad? Of toch nog net iets anders? En kan de 3de graad volwassenen hier dan ook op aansluiten.
4. Hoe pakken we het aan in de 4de graad en specialisatie?
5. Inzetten op atelierbezoeken, vraag en antwoord, doe-momenten, bijscholingsmomenten, noem maar op, ...
6. Integratie van het Kunstig competent verhaal bij de studenten.

LINK NAAR ONDERWIJSDOELEN

Link naar onderwijsdoelen: www.onderwijsdoelen.be